

tem tudja a jobbát,
egy mit csinál a bal

As Adeverulból vesztük:
„A Vitorul méltóságú kinyilatko-
zta, hogy a kormány nem támogatja a jobb-
t.”

„A kormánynak nincs szüksége senki cin-
sására.” — állja csendesen a kormány-
tí hivatalos.

Tovább:

„Mi szüksége volna a kormánynak a jobb-
tall anarchia támogatására, amikor szere-
pében az, hogy megvédje a társadalmi ren-
t és a jelenlegi politikát? Egy kormány
nem kötelessége sem azokkal, akik a jobbold-
t, sem pedig azokkal, akik a baloldali anar-
kist karják meghonosítani, mert ezeknek a
társadalmi szemben nem különböznek,
ahonnan jönnek is.”

Nagyon helyes. Csak hogy a kormány más-
ppen két elméletben és másképpen intézk-
k a gyakorlatban.

Anélkül, hogy fölösleges vitákba bocsátkoz-
n, pontos kérdéseket teszünk fel a Vito-
nak:

Megtiltják-e az ország törvényei, hogy a
török és politikai alakulatok katonai egysé-
ket szervezenek uniformissal, zászlókkal,
vényekkel, stb.?

Is ha a törvények megtiltják hasonló ro-
mosztások létesítését, hogyan magyarázha-
t, hogy Mehedinți megyében a kélingség egy-
ek nagyarányú tevékenységet fejtenek ki?
Illeszkedik a Vitorul ezekre a kérdésekre.

Egyébként a kormánynak a jobboldali pár-
tial való szövetségét a liberális sajtóter-
ek is igazolják.

Nem beszélünk a Romániai című lap hull-
tá módosításáról. És ez a lap éppen a libe-
tál klubban székelt.

A Nafiumea Română, a liberális párt elű-
tálosa, a süccével váltszások eredmé-
telt igazoltnak látja a jobboldali katonai
kulatokat, azonban nem akarja elismerni
nemzeti pártok azt a jogát, hogy a maga
záról védő gárdiát szervezzen.

A nemzetipártiak — írja szóról-szóra a
Nafiumea Română — veszedelmes reakciót
lhatnak ki az ellenfeleiből ma, amikor ezek
ta nacionalizmusukkal mélyen begyöke-
tek a tömegek lelkebe.

Egy tehát egy liberális lap indokoltan ír-
ja a jobboldali csoportok munkáját, elfe-
l azonban, hogy ezek ott a tatiak győze-
t, ahol a kormány egy bábu jelöltet állít.

A cluji liberális lap megállapítása jelle-
t. Most mond a kormány bucaresti hivat-
t, más a cluji hivatalos és más csinál a
mánya a gyakorlatban.”

ki, se be

Dr. Gübbels, a harmadik birodalom propa-
ndizmének nagymestere, akinek fő-
telessége elsősorban a külföldi támadáso-
k kivédni és visszaverni, beszédet tartott
elölben.

Ez alkalommal arról panaszkodott Gübbels,
gy Amerika közvéleménye ellentét Némé-
tágot zsidótörvényei és zsidóinak keze-
tá miatt. És úgy beszélt erről a közvéle-
téről, mintha annak is a propagandak-
ter vezényszava alatt kellene állania és
t nem áll ez alatt — megérdemli az os-
t. Nos, Gübbels megszuflította ostarát és
gomodotta véleményét Amerikának. Ezt
adotta:

— Annak a népek, melynek nemzeti hü-
lindbergh, el kell, hogy hagyja házját,
t megölték gyermekeit és idegenben, mes-
t a házjától kell élnie, bőséges oka van
t, hogy a saját do'galval törődjenek ahe-
t, hogy megakadjon Németországban, mert
tgy vagy úgy kezel a zsidókat.

Egy védte meg Gübbels Németországot az
török közvéleménnyel szemben. Ezt tud-
csak mondani Amerikának az a Gübbels,
t legtöbb érvelője, esze és szöszölője a kül-
t előt a harmadik birodalomnak, akinek
t a mestersége, hogy okosan védekezzék
táiról „rémhírtérjesztések” és „machiná-
t” ellen.

Gübbels ez alkalommal csapnivalóan rosszul
reput. Nevetésgesen és szármalasan gyen-
tolt. Am't mondott, azzal nyilván védekez-
tá tít is akart Amerikán. Az üfés azonban
tá el valakit egyáltalán, az csak: Némé-
tá. Mert ragyogóbban senki sem szóla-
t még meg a nácl-uralom morális gyen-

II. Károly király részt vesz V. György király temetésén

A király távollétében a minisztertanács gyakorolja a királyi
előjogokat. Eduard angol király tegnap a háromszáz
személyből álló titkostonács ülésen is felelősködött
az alkotmányra

A király Londonba való utazása miatt február 18-ra halasztották el az időközi választásokat

BUCURESTI, január 23. Ma délelben egy órákor Tatarescu elnököltével minis-
tertanács ült össze, amelyen a miniszterelnök közölte, hogy II. Károly király sze-
mélyesen fog résztvenni György angol király temetésén. A királyon kívül a román
kormányt Titulescu, Lepadat, Paul Anghelescu fogják képviselni a temetésen, sőt
a Mihai Viteazul rend is több lovagjával képviselteti magát.

A minisztertanács után Tatarescu kihallgatáson jelent meg az uralkodónál,
aki aláírta azt a dekrétumot, mely szerint a király távolléte alatt a királyi előjog-
okat a minisztertanács fogja gyakorolni. Az uralkodó távolléte alatt elhalasztják a
február 2-re kitűzött időközi választásokat is, amelyeket február 28-án fognak
megtartani.

Lepadat, Titulescu és Paul Anghelescu kívül Inculet belügyminiszter is
Londonba utazik a kormány képviselőjeként. A román delegáció tagjai ma, pénte-
ken indulnak Londonba. A hadsereget a gárdacsoport két osztaga és a Mihai Vitea-
zul ezred egy különítménye fogják képviselni a temetésen. Lehetséges, hogy a kü-
lönböző tartományok egy-egy falusi küldöttsége is elmegy a temetésre. Mihai vaj-
da Condeescu tábornok kíséretében Kiostersből, ahol jelenleg tartózkodik, egyene-
sen Londonba megy.

Az Universul értesülése szerint Titulescu külügyminiszter, aki Genfben tar-
tózódik, tegnap Romániának György király temetésén való képviseltetését illető-
leg telefonbeszélgetést folytatott a kormánnyal, amelynek figyelmét felhívta arra,
hogy a képviseltetésnek méltónak kell lennie Romániához és az Angliát Romániához
kapcsoló barátságához, valamint a két uralkodó család közötti szoros rokoni köté-
lekhez.

A munkáspárt parlamenti csoportja elnökének és a szakszervezetek főtitkárának szimpátia- nyilvánító távirata VIII. Eduardhoz

London, január 23. (Rador.) VIII. Edu-
ard tegnap résztvett a háromszáz személy-
ből álló titkostonács ülésén, amelynek
tagjai a volt kormányok tanácsosai, va-
mint olyan személyiségek sorából kerül-
nek ki, akik nem vetek aktív részt a
közügyek vezetésében. Halálra csendben
mondotta el az új király nyilatkozatát.
Megesküdt, hogy tiszteletben fogja tar-
tani és védelmezni fogja a skót egyházat,
amint azt a tradíció előírja. Ezután ne-
hány szóban ígéretet tett arra, hogy apja
példáját fogja követni.

Az uralkodó számos szimpátia üdvözle-
tet kapott, amelyek között említésre méltó
a munkáspárt parlamenti csoportja elnö-
kének és a Trade-Unionok főtitkárának
távirata.

Első ízben a hadsereghez intézett napi-
parancson szerepelt VIII. Eduard aláír-
sa.

A tegnapi nap folyamán a király a yor-
ki, gloucesteri hercegi párok kíséretében
Sandringhambba utazott, ahonnan szállít-
ják György király hamvait Londonba.

A halottasvonat hat kocsiból fog állá-
ni, egy fekete bársonyba vont kocsi-
ban lesz elhelyezve a koporsó, egy másikban
a királyi testőrgárda és a megszámlálha-

atlan kocsorok sora, majd a többi kocsi-
ban a királyi család tagjai foglalnak he-
lyet.

A Westminster apátság templomában
az előkészületek majdnem befejeződtek. A
közönség elvonulása a ravatal előtt hétfőn
veszi kezdetét.

Biztosra vehető, hogy 8—9 hónapig
nem fognak új bélyegeket kibocsátani az
új király képével és új pénz verésének
kérdésével sem foglalkoztak még hivata-
losan.

Sandringhambba érkezése után a király
a gloucesteri herceg kíséretében Sand-
ringham-Houseból gyalog ment a félho-
mályban a templomba és néhány percre
ott maradt apja koporsójánál.

A király és a család tagjai polgári öl-
tőben, frakkban fogják holnap a gyász-
kocsit követni.

A temetés programja

London, január 23. (Rador.) VIII. Edu-
ard a következőképpen állította össze a
temetési menet sorrendjét, amely György
király hamvait az állomásig vezető nyolc
kilométer uton kísérni fogja:

Előzetes a 24. számban

kat nem engedti át a világnak a harmadik bi-
rodalom.

Se ki, se be — ez a harmadik birodalom
zsidópolitikája. Egérforó — ahogy a Times
nevezi a harmadik birodalmat a zsidók szá-
mára.

Ez a fogó a nácl-uralom fontos támasza.
Es ez a fogó, ez a támasz most veszélyben
forog. Megmozdult ellene a világ. Es ez a
megmozdulás kissé megjelente a harmadik
birodalom urait.

Most már nem azok a zsidók fájnak a nácl-
birodalomnak, akik Németországban mór-
adnak, hanem azok, akik elmennek és maguk-
kal akarják vinni azt a vagyonot, amelyet „oda-
igérték” a párhíveknek.

A király és a király- ság Angliában

Írta: Lord Cecil

Lord Robert Cecil alábbi cikk
az angol királyi pár uralkodásának
huszonöt éves évfordulójára jelent
meg. V. György király halála ok-
tűléssé teszi a lord fejtegetéseit
az angol népek és demokráciájá-
nak viszonyáról az uralkodóhoz.

Dante az ideális uralkodót „minister
omnium”, a mindenki szolgájának nevezi;
és mert az angol király és családja meg-
közelítik ezt az ideált, ezért váltott ki
György király és Mary királynő huszonöt
éves uralkodási évfordulója olyan nagy
lelkeselet az egész angol népben. A lapok
és a mozik a lovassági, diszorségi és ka-
tonazenekari felvonulások képeivel voltak
tele, mert ezek mindig együtt jártak a ki-
rályi ünnepekkel. De az angol birod-
alom népei nem úgy tekintettek az angol
királyra, amikor London uccáin ünnepe-
ltek, mint egy nagy katonai hatalom szem-
bomlára, hanem mint a nemzet vezérére,
aki népe közepette osztozott egy elkínzott
generáció örömeiben és fájdalmaiban, ne-
hézségeiben és veszedelmeiben.

Igaz, hogy az angolnak tetszenek a tör-
ténelmi felvonulások — még a munkások
is, — jóllehet szívük mélyén irtonnak
minden olyan tendenciától, mely ezeket a
ceremoniákat katonai, vagy politikai cé-
lokra akarja felhasználni — gyönyörköd-
ve nézik a nagy nemzeti ünnepeket,
amelyek fényt és színt hoznak a minden-
nap élet szürke egyhangúságába. Nem fér
hozza kétség, hogy azok a végeérhetetlen
és szüntelen áldozatok, amelyeket a király
és családja hozott a népek a háború alatt
és a békében, erősítették a szeretetet az
angol trón iránt a nép szívében.

Azok a körülmények, amelyeknek közep-
tette V. György megőrizte a nép szeretet-
t, sokban különböznek a virágzó keres-
kedelmi prosperitástól mely Viktoria korát
jellemezte. Sőt különbözik édesapja rövid
uralkodásának ideje alatti helyzetétől is,
amikor a társadalmi élet prosperált és vi-
dám volt és nem zavarták meg még azok
a nemzetközi versengések sem, amelyek a
háborúhoz vezettek.

Az utolsó negyedszázad nagy verálodo-
zat árán végetvetett az évszázados angol-
ir konfliktusnak azzal, hogy Írország leg-
nagyobb része elszakadt a westminsteri
parlamenttől; a világháború, amely annyi
millió emberéletet követelt, lerombolta
Európa gazdasági rendszerét és elseperte
a kontinens három legnagyobb császári
trónját. A háború utáni korszak a vissza-
esés kora volt és a nehézségek a politikai,
nemzeti és nemzetközi kapcsolatok súlyos-
bodásával folytatódott. A brit korona a mai
példálatlanul álló körülmények között
vajdon csak szentimentális maradvány,
vagy pedig valóban a politikai béke és
stabilitás alkotó része? Hazám alkotmá-
nyos királysága nemcsak a brit nép, ha-
nem az egész emberiség nagy áldása. A
király a politikai és pártviszályoktól való
teljes függetlenségével a közös ideálját
őrzi és személyesíti meg. Ha nem ez lett
volna a magatartása, elhomályosították
volna a pártközötti harcok és különösen
azonosítható lett volna valamelyik győz-
tes párt diktatórikus törekvéseivel. Ez
esetben az egyéni szabadság, a tolerancia
és a szellemi és lelki élet legszebb kvali-
tásai semmiültek volna meg. Az, hogy az
egyesült király-ágban a közelit mentesült
minden szélsőséges intoleranciától, hogy
az angolok nem nagyon veszik komolyan
politikai pártjaikat, hogy a kisebbségek
— legyenek azok politikai, vallási, vagy

nemzeti kisebbségek — boldogan tudnak együttélni a brit lobogó alatt, hogy az angol demokrácia egy félig megbolondult világ kellős közepén a közérdek szimbóluma és az összes politikai erők bátorító, hajtóereje tudott maradni, nagyrészt annak tulajdonítható, hogy Anglia királya ezeknek a javaknak az őrzője és megsemmisítője.

Másodszorban a korona legalábbis alkotmányos szempontból, az egyesült királyság és a dominiumok között legkevésbé összekötő kapocs. A külföld nagyon kevésbé tudja, hogy az öt állam, Irország, Kanada, Dél-Afrika, Ausztrália és Új-Zéland, amelyek Indiával, az egyesült királysággal és tartozékaival együtt az angol birodalom közösségét alkotják, politikai szempontból tulajdonképpen függetlenek. Ezek autonóm községek, mint ahogy azt a west-ministeri alapokmány meghatározza: „egyenlő jogokkal, kölcsönös alárendeltség nélkül, úgy bel-, mint külügyekben, mindent átfogó hűségben a koronával szemben.”

Kanada kormánya például semmiben sem függ az angol kormánytól, ezért a dominium miniszterei is ötfelős miniszterei. Ennek a szövetségnek szabadsága hátrányokat is rejt magában, de éppen ez a különös karakterisztikuma a szabad társulásnak. És ez esetben az angol korona iránti hűség az egyesülés érzésének minden öröklése mellett, mely a koronát jellemzi, a szövetség tagjai közötti kapcsolatot jelenti. Epp azért, akik az angol birodalom nemzetének közösségét a legnagyobb államszervezetnek tekintik, melynek tagjai egyben a Népszövetségnek is tagjai, és akik hiszik, hogy ez a csoport sokmindent tud tenni a világ rendje és nyugalma érdekében, nem maradhatnak közömbösek a királyság érdemeivel szemben és nem lehetnek halátlankor a királlyal, aki bölcsességével, modorával és szimpátiájával hozzájárult ahhoz, hogy ezek a népek együtt szolgálják a nemzetközi béke ügyét.

V. György nagyon ritka alkalmakkor tudott, jogainak határain belül, nyilvánosan fellépni a Népszövetség érdekében. De miután bizonyos felelőtlen újságíró megkísérelte, hogy szembeállítsa az imperiummal szembeni hűséget a Népszövetséggel szembeni hűséggel, engedjék meg nekem, hogy az 1934 október 23-án a kanadai Unió által a Népszövetséghez küldött emlékiratból idézzek. Semmi nem tudná jobban kifejezni a békéltető Eduard fia iránt érzett szeretetünket:

„Feltétlenül szükséges a béke megvédése és népeink együttműködése szempontjából, hogy az összes országok közvéleménye megértse és értékelni tudja a Népszövetség tevékenységét, amelyet egy nemzetközi kollektív mozgalom életre hívásával a béke megmentése és a világ rendjének fenntartása érdekében fejt ki. A brit imperium lakossága vállalta és vállalni fogja ezután is ennek a tevékenységnek jelentékeny részét.”

Ez igaz. A brit birodalom áldozatokat hozott a békéért. Nincs még egy „angol érdek”, amellyel ez fontosságában vetekedhetne. A világnak bízalma lehet a korona egész alatt egyesült angol népekben, mert ezek mindig a békéért és a népek közötti közjóért fognak küzdeni.

Palesztinai Földvásárlási Társaság

A Palestine Land Development Company (Chevrat Hachasarat Hajlajuv) ajánlata alapján jegyzésre bocsátunk Afule (Emek Israel) határában 1000 dunam sik, mezőgazdaságra alkalmas területet a következő beosztás szerint: 5 parcellát a 70 dunam, 5 parcellát a 50 dunam, 7 parcellát a 30 dunam, 8 parcellát a 20 dunam, 5 parcellát a 6 dunam, az utóbbit kizárólag iparosok részére. A PLD 12 fontot igényel dunamanként. A terület szonnal felparcellázható és birtokba vehető. Bővebb felvilágosítással szolgál dr. Levi Lajos Jibou, jud. Sálaj. Postaköltség mellékelendő.

Cluj város 1935 évi mérlege

Hogyan és miből él Cluj városa? Érdekes számok a polgármesteri hivatal évi statisztikájában

Hogyan él és miből él egy ilyen város, mint Cluj. Mi történtek egy év 12 hónapja alatt Erdély fővárosában? Hány házát építettek 1935-ben, hány hidat készítettek, hány utcát aszfaltoztak? Erre felel a polgármesteri hivatal évi statisztikája, amelynek szilke számai között néhány rendkívül érdekes és igen jellemző adat húzódik meg.

Beszédes számok

Nézünk például mennyire önmaguk helyett beszélnek az alábbi számok: Cluj ipari gyűjteménye a múlt esztendőben 443 iparengedélyt bocsátott ki, köztük 126-ot román nemzetiségűeknek adott ki. Visszont 232 személynek visszatérítette az ezirányú kérvényét, akik között 24 volt román, a többi kisebbségi. Hetvenként inast alkalmaztak (24 román). Felszabadítottak 61 segédet (37 román). Tíz iparüzem-engedélyt kérvényeztek (2 román).

A város bevételei

A városi üzemek közül talán a temető jövedelmezte a legtöbbet. A múlt esztendőben 624.913 lejt vettek be temetkezési költségekből. A régi temetőben 300 fizetett temetés és 23 ingyen temetés folyt le. Az új temetőben 365 fizetett temetés és 263 ingyen temetés volt. Cluj város gazdasági dekaszállódásának kétségtelen jele, hogy 728 fizetett temetés: szemben 286 esetben ingyen temetés történt.

A strandfürdő 1935. nyarán a szokottnál kevesebbet jövedelmezett a városnak, ami a kedvezőtlen időjárásnak tulajdonítható. Összesen 550.579 lejt vett be itt a város. Ebből belépőjegyekért 512.280 lejt, fürdőruha- és lepedőkölcsönzésért 19.980 lejt, a különböző strandterületi helyiségekért 18.319 lejt vettek be. Összesen 48.560 személy látogatta a múlt esztendőben a strandfürdőt. A sétaterítő csónakjai 184.720 lejt jövedelmeztek. Az ember nem is gondolná, hogy körül két-száz ezer lejt csónaknak el egy nyár alatt az emberek. A múlt télen 33 napon át volt használható a jégpálya, ami 50.247 ezer lejt jövedelmezett a városnak. Az előző esztendőben pedig, amikor a város bérbe adta a jégpályát és holott 64 jégnap volt, mindössze 25 ezer lejt vettek be.

A sétaterítők kioskjainak múzeummá való átalakításával megszűnt a zene és ezért erősen megcsappant a sétaterítők tartozékok száma. A padok jegybevétele emiatt 20 százalékkal csökkent, 108.355 lejt volt.

Mit építettek?

Az 1934–35 évben a város mérnöki hivatala 80 méter hosszú vashidat épített a Somesen, amely 301.000 lejtbe került. A Malomárkon át két új 7 méter hosszú fahidat építettek 89.900 lejt költséggel. Gyalogjárók számára ugyancsak két hidat építettek a Malomárkon és a Nádas patakon, ezek 29.500 lejtbe kerültek.

A város tulajdonában levő 48 épület közül 14-et javítottak ki, 1.007.394 lejt költséggel. Átalakították a korcsolyakioszkot, amely körül támaszfalait építettek, a régi kioskot pedig etnográfiai múzeummá alakították át. Mindez 1.581.798 lejtbe került. Három elemi iskola épült, amelynek 1.400.000 lejt volt az építkezési költsége.

Sokat építettek a múlt évben magánosok is. Egy év alatt 479 lakásból álló 352 magánház épült, 277 egyszobás, 127 kétszobás, 61 háromszobás, 20 több szobás.

Néhány érdekes szám

Néhány rendkívül érdekes szám fed fel a város életének azokat a mindennapi „titkait”, amelyek az átlagember számára éppen közel-ségük miatt hozzáférhetetlenek.

Cluj város közel 100.000 lakosa 30 km² területen él. A városban van egy községköhid, egy rituális baromfivághid, egy baromvásártér, egy baromfiplac, két zöldésgyep. Van kilenc hentesrugyár, 86 mézszárzék és hat kóser húscaarnok. Cluj állatállománya, városi mivolta ellenére is, akkora mint egy közepes falu: 551 tejelő tehén, 32 bérkocsi, 396 igásló és 58 városi tulajdonban levő ló található Clujon.

Csak kevesen tudják, hogy Clujnak még állattemetője is van.

A fenti állatállományon kívül még 3125 ökröt, 1997 juhot, 1110 sertést, 19 kecskét, 28 szamarat, 242 nyulat, 19.760 tyukot, 374 libát, 683 rucát, 158 pulykát, 4113 kutyát tart számon a városi statisztika.

Egyedül a Vlad-cső 2.490.224 liter tejet, 84.593 kgr. vajot, 127.054 különböző sajtot és 27.252 liter tejfölt dolgozott fel. Clujon van az ország egyik legnagyobb börgyára, a Dermat. Munkásainak száma 1516. Ebből 391 szakmunkás, 1066 napszamos

és 59 inas. Van még a városban két másik börgyár is.

Egy macska is szerepel a város exportjában

Cluj város sok állatot és állati terméket szállít az ország minden részébe, de külföldre is jelentős kivitele van.

A múlt esztendőben: Velencébe 24 ökröt, 14 tehenet, 25 bivalyt, Bécsbe 5 bikát, 28 ökröt, Görögországba 1 bikát, 1 tehenet, 18 bivalyt, Palesztinába 28 bikát és 7 ökröt szállítottak.

Bécsbe 2 csodort, 9 lovat, 18 csikót, 49 hízalt disznót, Budapestre pedig egy macskát szállítottak Clujról.

Jelentékeny mennyiségű állati terméket exportáltak tavaly Clujról. Genfbe 9000 kgr. tojást. (Talán a Népszövetséget táplálták ezzel a rengeteg tojással?) Ugyancsak tojást Barcelonába 11.000 kgr-ot, Passaubába 219.800 kgr-ot, Drezdába 10.000 kgr-t, Londonba 10.000 kgr-t, Bécsbe 11.000 kgr-t, Budapestre 10.000 kgr-t és Kőbányára 6000 kgr-t.

A szörnyefestés hazájába, Leipzigba 82 kgr. vadbort szállított Cluj. Különböző állati bőr.

ERŐ, EGÉSZSÉG KONDÍCIÓ TORNA

GYÉMÁNT TORNAISKOLÁBAN
Egyéni és csoporttanítás. Str. Nicolae Iorga 3.

ket szállítottak ki még Clujról Prágába, Frankfurtba, Hannoverbe, stb.

Gyapjuból 13.963 kgr-ot Drezdába és 1 ezer kgr-ot Magyarországra szállítottak.

Marhahúst 1500 kgr-ot Bécsbe és 1800 kilót Lengyelországra szállítottak ki.

A múlt esztendőben Cluj községköhidja 81.178 állatot vágta le. Kilenc kutyát tárt ki a vesztség 1935-ben és veszettgyan kutyaharapással 171 egyént szállítottak be Pasteur-intézetbe, akik gyógyultan hagyták el az intézetet.

Végül pedig 40.407.546 lej volt a város összes bevétele 1934–35 évben.

Még lehetne folytatni a számokat, de néhány adat is beszédesen illusztrálja a város egy évi életének mérlegét. (H.)

A VIVÓ CLUB-ban

MAI péntek, január 24-én: MAI

délután

este

5 órai tea táncsal

Nagy ingyen tombola

Tizenkét szerez gyermekgyilkos a német bíróság előtt

A mecklenburgi tartomány Landru-je

Berlin, január 23. Magából kivetkőzött emberszörnyeteg állott a napokban a schweini esküdtzsek bírái előtt, hogy feleljen tizenkét kisgyermek szörnyű meggyilkolásáért. A hatvanöt éves Seefeld Adolfot a közvélemény a mecklenburgi tartomány Landru-jének nevezi, mert ugyanolyan borzalmas kegyetlenséggel követte el a sorozatos gyilkosságokat, mint hírhedt francia elődje. Az ügyességi vádirata szerint Seefeld Adolf eddig már huszonhárom évet töltött fegyházakban és börtönökben s valahányszor kiszabadult, ugyanott folytatta, ahol elhagyta. Allandóan vándorolt a kezében, keresztül-kasul járta Észak-Németországot s azzal az ürüggyel, hogy órákat javít, beférkőzött a többgyermekes családok házaiba, behízelgette magát a gyermekeknek és aztán kicsalta őket az erdőbe, ahol merényletet követett el ellenük. A merénylet tizenkét esetben halálos kimenetelű volt, négy esetben pedig hosszú időre tönkretette a gyermekek egészségét. Az orvosi szakértők szerint a mecklenburgi Landru sulyosan terhelte. Atyja különösképpen szörnyű ember volt, aki allandóan ivott. Hosszabb ideig ápolgat zárt intézetben is. Seefeld Adolfnak hét testvére volt, akik valamennyien szintén terhelten jöttek a világra.

A schweini monstre-per iránt az egész birodalomban nagy érdeklődés nyilvánul meg. A főtárgyalás hosszabb időt vesz igénybe,

miután a vádlott csak az erkölcsötlen kezdetű allandóan minősíthetetlenül viselkedéseket ismeri be, de makacsul tagadja, hogy áldozatait meg is gyilkolta volna. Ugyancsak a tizenkét szerez gyilkosságot következtetésekkel akarja bizonyítani a mos tanut vonultat fel, akik többször látták Seefeld Adolfot olyan kisgyermekek társaságában, akiket később holtan találtak a mecklenburgi erdőkben.

A vádlott a főtárgyalás megnyitása kezdve allandóan minősíthetetlenül viselkedéseket ismeri be, de makacsul tagadja, hogy áldozatait meg is gyilkolta volna. Ugyancsak a tizenkét szerez gyilkosságot következtetésekkel akarja bizonyítani a mos tanut vonultat fel, akik többször látták Seefeld Adolfot olyan kisgyermekek társaságában, akiket később holtan találtak a mecklenburgi erdőkben.

A vádlott a főtárgyalás megnyitása kezdve allandóan minősíthetetlenül viselkedéseket ismeri be, de makacsul tagadja, hogy áldozatait meg is gyilkolta volna. Ugyancsak a tizenkét szerez gyilkosságot következtetésekkel akarja bizonyítani a mos tanut vonultat fel, akik többször látták Seefeld Adolfot olyan kisgyermekek társaságában, akiket később holtan találtak a mecklenburgi erdőkben.

A vádlott a főtárgyalás megnyitása kezdve allandóan minősíthetetlenül viselkedéseket ismeri be, de makacsul tagadja, hogy áldozatait meg is gyilkolta volna. Ugyancsak a tizenkét szerez gyilkosságot következtetésekkel akarja bizonyítani a mos tanut vonultat fel, akik többször látták Seefeld Adolfot olyan kisgyermekek társaságában, akiket később holtan találtak a mecklenburgi erdőkben.

PHILIPP MAYER & Co.
HAIFA

Vállalkozunk saját területeken jó és egészséges helyen földet megművelésére és előkészítésére a városban és a vidéken való telepítés céljából

Haifa (Neuer Merkas) South Africa Building
P. O. B. 160. Tel. 787, 1365.
Tel.-Adr. Filmer Haifa

A középeurópai kormányok kollektív kártérítést követelnek Németországtól a birodalomban élő zsidó polgáraik jogainak megsértéséért

Beck lengyel külügyminiszter kétértelmű nyilatkozata
a külföldi lengyel állampolgárok kérdésében

Varsó, január 23. Lengyelország zsidó és nemzsidó köréit egyaránt élénken foglalkoztatja a külföldön élő lengyel polgárok jogi helyzete, mely kérdést Németország tett aktuális állásfoglalása miatt, hogy a birodalomban élő lengyel zsidókkal szemben különböző rendszabályokat alkalmazott. Mint az Uj Keletben is megírtuk, a német hatóságok több lengyel illetőségű zsidó családot vontak meg a munka jogát a birodalom területén és az ország elhagyására szólították fel őket. Ezenkívül más olyan intézkedések is történtek, amelyek alapján sértik azokat: a nemzetközi szerződéseket, amelyek az egyes államok között jöttek létre a külföldön élő polgárok jogi helyzetét tekintve.

Beck külügyminiszter nyilatkozata

A lengyel sejm külügyi bizottságának legutóbbi ülésén számos interpelláció hangzott el a külföldi lengyel polgárok védelme ügyében, amelyekre Beck külügyminiszter válaszolt és többek között a következőket mondotta:

— A külföldön élő lengyel polgárok védelme nemzetiségre, felekezetre és faji hovatartozásra való tekintet nélkül, egyik főkövetkeztetés az én részemről. Ez a kérdés foglalkoztatja a lengyel kormányt és a jövőben is gondját fogja annak viselni. Az interpelláció formája a konfliktus jellegű. Kategórikusan a végleges konzekvenciákig akar lépünk fel, ha egy lengyel polgárt külföldön csak azért részesítenek rossz kezelésben, mert lengyel.

Beck külügyminiszter nyilatkozatának ezen utolsó fordulata komoly aggodalmat ébresztett zsidó körökben, tekintettel a Németországban élő lengyel zsidók sorsára, akik állandó sikanériáknak, bántalmazásoknak és gyakran váratlan kiutasításoknak vannak kitéve, nem azért, mert lengyelek, hanem csak azért, mert zsidók. Vajon vonatkozik-e rájuk is a miniszter azon megjegyzése, hogy meg fogják védeni őket „kategórikusan a végleges konzekvenciákig”? Lengyelország németországi képviselőinek eddigi magatartása nem vall erre és a nyilatkozat természeténél fogva indokoltá teszi a zsidó körök aggodalmát.

Egy meg nem válaszolt interpelláció

A külügyi bizottság ugyanazon gyűlésén Soudymski, pozni képviselő a következő interpellációt intézte a külügyminiszterhez: James Macdonald, a németország zsidó menekültügyének főbiztosa, a Népszövetség főtitkárságához intézett levelében rámutat azokra a nehézségekre, amelyekkel munkája alatt kellett megküzdnie. A zsidó probléma Lengyelországban közös kérdése a zsidóknak és a lengyeleknek és bölcs és igazságos megoldást követel. A megoldást megkönnyíti

a zsidók kivándorlása és kolonizálása más országokban. Kérdem a minisztert: helyeinek tartja-e megfelelő diplomáciai akció beindítását a Népszövetség fóruma előtt a zsidók kivándorlásának és kolonizálásának megkönnyítésére, különös tekintettel a lengyelországi zsidó lakosságra.

Beck külügyminiszter nem válaszolt még erre az interpellációra. Miután a külügyi bizottságban zsidók nincsenek, a zsidó álláspont nem jutott kifejezésre ebben az irányban.

Középeurópai kormányok szóbeli interpellációja

Berlin, január 23. A Zsidó Távirati Iroda illetékes helyről azt az információt szerezte, hogy több középeurópai ország kormánya felhívta a német külügyminisztérium figyelmét arra, hogy

nemzetközi tilalmat fognak Németország ellen indítani, ha az továbbra is arra kényszeríti a külföldi illetőségű zsidókat, hogy likvidálják vállalkozásukat a birodalomban — ugyanazon irányvonalak szerint, amelyek a német-zsidókra vonatkoznak — anélkül, hogy ugyanekkor megengedjék számukra tőkéljüknek kivétel Németországból.

A szóbanforgó országok diplomáciai képviselői szóbeli jegyzék formájában közölték ezt a figyelmeztetést a külügyminisztériummal. A jegyzék hangsúlyozza, hogy minden olyan esetben, amikor az intervénáló országok zsidó polgárai kárt szenvednek Németországban zsidó-ellenes hadjárat kapcsán, kártérítést fognak követelni a német kormánytól.

Az ITA értesítése szerint a középeurópai országok berlini kirendeltségei hozzá is láttak azoknak a kérvényeknek a regisztrálására, amelyeket országok zsidó polgárai szentesítettek a zsidó-ellenes törvényhozás és antiszemita magánakció következtében Németországban. E regisztrálás alapján kollektív jövátételi igényt emelnek a szóbanforgó államok a német kormánnyal szemben. Ezzel kapcsolatosan rámutatnak arra is, hogy a berlini lengyel követtség, mely eddig közömbös magatartást tanusított közel ötven ezer lengyel zsidó jogainak megfosztásával szemben, felelős az eddigi magatartásáért és csatlakozik a többi érdekelt államok kollektív lépéséhez, amelyre a közeli napokban sor fog kerülni. Ezzel hozzájárul az országok a varsói szükség-rendeletet, amely yet néhány nappal ezelőtt a külföldi lengyel polgárok védelmére hozott a lengyel kormány. Ez a rendelet felelősséget a lengyel kormányra, hogy retorziós lépéseket tegyen azon államok ellen, ahol sértik a lengyel polgárok jogait.

SELECT MOZGÓ

Gary Cooper, Anna Sten

kiváló művészek
legújabb slágere:

SELECT MOZGÓ

A nászéjszaka

Hosszulejáratunak jósólják az egyiptomi kormányválságot

Anglia csak az összes pártokat képviselő kormánnyal hajlandó tárgyalni.
Fuad király stabil kormányt akar

Kairó, január 23. (Rador.) A ma reggeli lapok a kormányválságot hosszúnak jósolják, tekintettel a nacionalista párt magatartására. A Wald-párt ma este újabb értekezletet tart.

Újabb jelentés szerint Nahas pasa, a nacionalista párt vezére összehívta a pártja végrehajtóbizottságát a helyzet tanulmányozására véget és a királynak adandó válasza megszövegezése végett. Nem tudni, vajon megmásítja-e választát Nahas pas.

Londoni jelentések arról számolnak be, hogy az egyiptomi kormányválság erősen foglalkoztatja az angol köröket is. Neszim pasa lemondása és Nahas pasa elutasítása egyelőre lehetetlenné teszi a tárgyalások megkezdését Angliával. Az angol kormány csak olyan kormánnyal hajlandó tárgyalásokat bocsátkozni, amelyek az összes pártokat képviseli. Fuad király nyilatkozatát megelégedéssel fogadták, mert kitünt belőle, hogy stabil kormányt óhaj.

ESŐS, ZIMANKÓS IDŐBEN

az iskolából hazatérő gyermek
át van fázva!

A legtöbb anya ijedten fogadja az iskolából esős, zimankós időben vacogva hazatérő gyermekét. Már a meghülés, nátha rémét látja a gondos anya... Könnyen elejét veheti a betegségeknek, amelyek igen gyakran súlyos komplikációkat is okoznak, ha az átfázott gyermeket DIANA sósorseszszel alaposan bedörzsöli. A DIANA sósorseszszel alkatrészei meggyorsítják a vérkeringést, a testet kellemes meleg járja át és elejét vesszük ezzel a meghülés veszedelmének.

DIANA SÓSORSZESZ

* Átfázott gyermekét dörzsölje be DIANA sósorseszszel!

HINTOGY az utóbbi időben kémtényeket hamisították, figyelemmel járjunk a vásárlás, kérjünk KIFEJEZETTEN VALÓDI DIANA SÓSORSZESZ-t.

A tengerbe zuhant a Marseille—Tunisz közötti repülőjárat egyik utasgépe

PARIZS, január 23. A Marseille—Tunisz közötti repülőjárat egyik gépe a következő üzenetet adta: „S. O. S. leszállunk...” Mivel az üzenet nincsen befejezve, attól tartanak, hogy a tengerbe zuhant és a rádiós-tiszt nem fejezhette be azt.

Titokzatos körülmények között eltűnt egy 20 éves német származású fiú Clujról

Meggyilkolták, öngyilkos lett vagy Németországba szökött az „Ifjú Németek Egyesületének” fiatal tagja?

Cluj, január 23. (Az Uj Kelet tud.) Titokzatos ügy foglalkoztatja tegnap óta a cluji rendőrség bünyügyi osztályát és a szigürancát.

Tegnap délelőtt kétségbeesett tekintetű kisírt szemű asszony állított be a rendőrségre, ahol a szolgálatos tisztnek elmondotta, hogy fia, Brandt János, 20 éves bádogossegéd, aki apja műhelyében volt alkalmazásban két nappal ezelőtt eltűnt a városból. A rendőrség kérdéseire aztán az anya előbb személyleírását közölte a fiának, majd amikor a fiú életéről kezdett érdeklődni a rendőrség, elmondotta, hogy az utóbbi időkben a fiú belépett az „Ifjú Németek Egyesületébe” és annak keretében rendkívül aktívan dolgozott.

A fiú egyébként igen jó magaviseletű volt — mondotta el az anyja vallomásaiban — nem tételez fel róla, hogy könnyelműségből szökött volna meg otthonról. Egyike volt különben a legjobbaknak a cluji előzetes katonai képzésben részesülő ifjak közül és ezért vezetői rangot is nyert a kiképzésénél.

A rendőrség azonnal megette a megfelelő intézkedéseket a titokzatos eltűnés

hátterének kiderítésére. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy a fiut utoljára az „Ifjú Németek Egyesületének”, Calea Victorei 3. szám alatti helyiségében látták egy Schiller nevezetű német állampolgár társaságában.

Schiller — körülbelül a fiú eltűnésével egyidejűleg — szintén eltűnt a városból. A rendőrségben most különböző feltevések merültek fel. Több olyan feltevés van, amely szerint a titokzatos eltűnésnek politikai háttere volna. Nincs kizárva azonban — a rendőrség feltételezése szerint — az sem, hogy a fiú esetleg gyilkosság áldozata lett, vagy öngyilkosságot követett el. A nyomozás mindenestre egyelőre odairányul, hogy megállapítást nyerjen, voltak-e olyan körülmények, amelyek a fiut esetleg öngyilkosságra, vagy szökésre késztették. A legvalószínűbbnek a rendőrség feltevései közül az látszik, hogy a fiú a németországi Schillerrel együtt átlépte a magyarországi határt, hogy Ausztrián vagy Csehszlovákián keresztül Németországba jusson.

A nyomozást a rendőrség nagy erőfeszítéssel folytatja tovább.

ANTON ROZENZWEIG
Alapítva 1890 ספרים האנדלון Saját ház
Zsidó könyvek, quapi- és selyemfalemez nagykereskedése
CLUJ, PIATA MIHAI VITEAZUL 37-38.

SPORT

Reghinben szervezés alatt van a Makkabi

Reghin-Szász, január 23. Néhány hét óta, az erdélyi Makkabi szervezet elnökségének kezdeményezésére, valamint a zsidó jövő iránti aggodalom adta impulzusból, Reghin zsidó körében komoly megmozdulás észlelhető, amelynek célja a Makkabi megalkotása. Pár nap előtt az egyébként Reghinben igen elterjedt tekecsoporthoz zsidó csoport alakult, amelynek vezetését Fülöp Géza látja el. A zsidó tekecsoporthoz vezetője azonban tisztában van azzal, hogy a Makkabi sokkal messzebbmenő tevékenységre hivatott, mintsem egy sportág művelése mellett maradjon, ezért néhány lelkes cionista bevonására törekedve azon igyekszik, hogy a Makkabi reghini csoportját megalakítsa. A napokban a reghini cionista élét egyik vezetője részletes levelet kapott az erdélyi Makkabi szervezet elnökségétől, amely utasítást tartalmaz a szervezési munkálatok előkészítésére és a megalakítás, valamint beinduláshoz szükséges teendőkre.

Tekintettel a Makkabi fontos hivatására, az előkészítő bizottság azon tevékenykedik, hogy Reghin hivatalos cionista társadalmának minden reprezentánsát, mint a helyi csoport elnökét, az ifjúsági szervezetek képviselőit, a KKL, Wizo, Young Wizo, valamint az összes cionista alakulatok egy-egy képviselőjét megnyerje a Makkabi előkészítő munkájához, számára, ugyancsak ilyen összetételű vezetőség összehozásán fáradozik a Makkabi aktív működésének vezetésére. Tekintettel a zsidó ifjúság fizikai és szellemi nevelésének fontosságára, meg van a remény, hogy a Makkabi Reghinben a közeli napokban hivatalosan meg fog alakulni és rövidesen megkezdődik működésének.

A Zsidó Tekéző Társaság egyébként f. hó 19-én játszott első hivatalos mérkőzését a reghini Amateur gárdájával, amelyet 286:282 arányban legyőzött. A mérkőzésen 15-ös csapatok vettek részt.

A fizikai és lelki felkészültség

az embert bátorra teszi, hogy ellenfelével mértékkel szálljon szembe; önbizalmát növeli és lélekjelenlétét kölcsönöz, hogy felindultságát leküzdve megőrizze hidegvérét. A kiegyensúlyozottság tudata az emberben a legfontosabb tényező. A szellemi, fizikai és lelki egyensúly minden nép vitás érdeke. A Makkabi mozgalmára vár a hivatás, hogy ezeket a tulajdonságokat a zsidó ifjúságba belevigye. Mőzes a pusztában negyven évig barangolt, hogy ezen átalakítást a zsidó népben keresztülvigye. A Makkabi nem csupán esztétikai szempontból kívánja a zsidó fiúkat és lányokat az antik testkultusz ideáljára állni, hanem a sport, de főleg a torna révén azt a célt követi, hogy lelki kiegyensúlyozottságukat, önbizalmukat visszaadja. Ebből a szempontból tekintve a mozgalmat, el kell ismernünk, hogy a Makkabi révén a zsidó világban új éra kezdődött.

Lord Melchett
a Makkabi Világszervezet
diszelnöke.

Budapest FC a legújabb budapesti klub neve, amely a Soroksár, Millenáris és Zuglói fúvósokból jött létre. A csapat a Soroksár helyén a Nemzeti Ligában vesz részt.

„Carnera a láthatáron. Moszkvából jelentik: Szovjetországból új Carnert fedeztek fel. Neve Vladimir Naraszkin, 2 méter 21 cm magas és testsúlya 140 kg. Naraszkin jó részt valamennyi sportágat űzi, különösen azonban az evezésben tűntette ki magát. Az orosz ökövívóversenyes elhatározta, hogy amerikai tréner szerződött, aki szoros munkába vegye az óriás-sportolót, akit a szovjet-orosz ökövívás jövő csillagának tartanak.

Donnenfeld, a bécsi Hakoah ismert játékos Palesztinában. Bécsből jelentik: Az osztrák sportlapok egyöntetű híradása szerint Donnenfeld, a Hakoah válogatott játékos Palesztinába távozott. A lapok jelentése szerint sem a Hakoah, sem az osztrák szövetség Donnenfeldet nem adta hivatalosan ki, ellene azonban sportfórumok útján eljárni nem lehet, mert Palesztinában a FIFA-n kívül álló egyesületben fog futbalozni.

Magyarországon vasárnap kezdődik a tavaszi bajnoki forduló. Budapestről jelentik: A magyar nemzeti bajnokság tavaszi fordulóját szombaton a Budai 11-Budafok mérkőzéssel kezdődik. Vasárnap a következő mérkőzéseket játsszák: Ferencváros-Bocskai, Kispest-Hungária, SBC-Ujpest, Póbus-Szeged, Törökvis-III ker.

Egyre nagyobb méreteket öltenek a sziriai zavargások

Jeruzsálem, január 23. (Rador.) A sziriai zavargások tovább tartanak. Különösen a diákok ragadnak meg minden alkalmat a manifestációkra, amelyek a katonai hatóságok ellen irányulnak. A tüntetéseken asszonyok is részt vesznek. Tegnap a diákok és a nacionalista vezetők részt vettek a legutóbbi tüntetés alkalmából életveszélyt keltő szembesítésen. Itt újabb manifestáció volt ki-

törben, de a katonák és rendőrök 9 tank segítségével szétszórta őket. A hatóságok kényszerítették a damaszkuai kereskedőket, hogy üzleteiket a temetés tartama alatt nyitva tartassák. A nacionalisták vezérét, Sarudit, akit ezért néhány nappal letartóztattak volt. Gesztben küldték. Alappóban is tüntetések voltak. A roccs-ség 200 letartóztatás: eszközölt.

KÖZGAZDASÁG

Január 28-án kezdik meg az importengedélyek kiadását

A behozatali engedélyek kiadásának kérdése napról-napra kitolódik és ezzel együtt a komplikációk és nehézségek is gyarapodnak. Elsősorban az elmúlt év utolsó negyedére vonatkozó és még kiadatlan import-autorizációk kérdésének gordiuszi csomóját metszette keresztül a kereskedelmi kormány. A minisztérium ugyanis megállapította, hogy devizadiszponibilitásunk a lehető legrosszabb lábon áll és így úgy határozott, hogy az elmúlt év utolsó negyedére még ki nem adott behozatali engedélyeket már ki sem bocsátják.

Ezekután az idei év első negyedére vonatkozó kontingensek kérdése került szónyegre. Itt is hasonló nehézségek merültek fel. A jegybank azt jelentette a minisztériumnak, hogy a győngye valutájú országokkal szemben elég jelentékeny, az erős valutájú országokkal szemben azonban annál jelentéktlenebb devizadiszponibilitásunk van. A megoldás, amit a kormány ennek a jelentésnek az alapján ter-

vez, a következő: az importkvóták nagyobbak lesznek a győngye, és kisebbek az erős valutájú országoknál. Arra nézve, hogy ezt a dodonai hangú kijelentést hogyan akarják magyarázni illetékes körünk, még nem tudunk felvilágosítással szolgálni.

Ugyanakkor tárgyalják a kompenzációs kivétel kérdését is. Ismeretes, hogy ez ügyben a Banca Nationala kormányzója nem kívánt kevesebbet, minthogy az egész kompenzációs rezsime azonnal szüntessék meg, mert ez a rendszer szerinte a visszaéléseknek valóságos melegágya, abban pedig nem bízik, hogy ezeknek a visszaéléseknek az illetékes hivatalos tényezők gátat tudjanak szabni. Costinescu miniszter álláspontja azonban szembenáll a jegybankkormányzóval, minthogy a miniszter a kompenzációs rezsime megszüntetésétől azt félti, hogy számos exportcikik kivételi lehetőségei teljesen eldugulnak. A felforrósított felfogásbeli eltéréseket tehát a kormány és a Banca Nationala közvetlen tárgyalások során iparkodnak elhárítani.

ezt a kérdést, amely őket szinte egzisztenciálisan érinti, az egészségügyi kormányzat ismét napirendre vetéssék és komoly, hivatalos közegazgatási intézmények, klinikák stb. szakértőinek bevonásával kérjék annak megállapítását, hogy az acélfémek használata mennyiben engedélyezhető és mennyiben nem. Ugyanakkor a fogorvosok kötelessége lesz odafigyelni, hogy ezt a közérdeklő problémát ne engedjék az acélfémeket előállító külföldi gyárak, avagy ezek képviselőinek konkurenciája játékaul odadobni.

Február elsőjével új valutakurzusokat léptet életbe a CSE. A vasuti vezérigazgatóság február elseji hatállyal a következő új valutaszámítási árfolyamokat állapította meg: francia frank 6.70 lej, svájci frank 32.05 lej, aranyfrank 32.60 lej, béga frank 3.45 lej, belgas 17.25 lej, dollár 167.70 lej, német márka 41.10 lej, holland forint 68.75 lej, cseh korona 4.20 lej, norvég korona 25.75 lej, svéd korona 26.30 lej, dán korona 22.50 lej, olasz lira 8.90 lej, ottomán lira 81.05 lej, font sterling 5.02 lej, bolgár leva 1.25 lej, dinár 3.05 lej, lengyel zloti 19.45 lej, drachma 1 lej, magyar pengő 29.65 lej, osztrák schilling 24.75 lej.

Ha anyagihiány miatt megakad a munkája.

ha érdeklik vegyszerek, olajok, zsíradék-
aruk, nyersanyagok, festékek, laborató-
riumi (analitikai) kémikáliák, drogok,
ha sürgősen szükségbe van bármely speci-
lis ipari, élelmi, borszáti, mezőgazdasági,
vegyl- és festőanyagokra, stb., stb., fordul-
jon az egyedülálló angro szakcéhez
Ullmann József és Fia
Oradea. Telefon: 677.
Távirati cím: Ullchemia.

Cluj kereskedők próbapereit az adókomp-
penzációs ügyekben. Az adó-
kompenzációs ügyekben a minisztérium kor-
rában rendeletet adott, melyben a pénzügy-
igazgatóságoknak megtiltotta a tülfizetések-
ből eredő kompenzációsoknak keresztülvie-
lét. Minthogy ez a miniszteri rendelkezés el-
lentétben áll az egyenes adóörvénnyel, a
clujai Statul Negustoresc próbaperek révén
akarja a kérdést a bírói fórumok előtt tisz-
tázni. A clujai Statul tagjaival két próbapert
adatott be: az egyiket Bauch Ernest a soia
cég, a másikat Schuster Emil cég részéről,
akiket az Iparkamara ügyezse, dr Tulcia
képviselet. E perekben tárgyalás február 3-
és február 11-ére van kitűzve.

Külön engedélyhez kötik a mezőgazdasági
gépek és alkatrészek kereskedelmét. A be-
földi gépkereskedelemre komoly veszélyt je-
lent az a közlekedési a parlament elé kerülő
törvényjavaslat, mely szerint mezőgazdasági
gépek, szerzők és a mezőgazdasághoz
szükséges üzemi anyagok kereskedelmével
csak azon cégek foglalkozhatnak, melyek
erre a minisztériumtól külön engedélyt kap-
tak. A gépek eladásakor a kereskedő köte-
les a vevőnek egy, a mezőgazdasági kutató
intézet által kibocsátandó hivatalos pros-
pektust átadni és a kereskedő kizárólag csak
olyan gépeket és szerzőkat adhatnak el,
melyek benne vannak ezekben a prospektu-
sokban. A törvénytervezet megtiltja az olyan
csőplőgépek árusítását, melyeknek nincs
porszívó készülékük. 1940 január elsejétől
tilos lesz oly mezőgazdasági gépek, vagy
szerzők eladása, melyek típusa nem sz-
repl a hivatalos prospektusban. A mezőga-
zdasági gépek karbantartásához szükséges
olajokat is csak külön engedéllyel lehet áru-
sítani.

200,000 fontot fizettek ki romániai adóso-
k angol hitelezőknek. Londonból jelentik: A
bradfordi kereskedelmi kamara tegnapi kö-
gyűlésén az elnök foglalkozva a román ke-
reskedők angol tartozásaival, rámutatott
arra, hogy egy év leforgása alatt Románia
majdnem 200,000 fontterhelést fizetett és ne-
hezen képzelhető el, hogy egy Bucurestiben
utazó delegáció kedvezőbb helyzetet terem-
tessen ennél.

Konszolidációs kölcsönkötvényekkel fog-
ják kifizetni az állam tartozásokat. Bucu-
restből jelentik: A pénzügyminisztérium el-
litolag hozzájárul: ahhoz, hogy az összes
állami tartozásokat 1936 április 1-ig 85 sz-
zálek konszolidációs kölcsönkötvények által
15 százalékban pedig készpénzben fizethes-
sék. Ezen időpont után csak készpénzben le-
het majd az adótartozások rendezni.

Megszakadtak a román-magyar keres-
kedelmi tárgyalások. A Bucurestiben meg-
folyó román-magyar kereskedelmi és fi-
zetési egyezményre vonatkozó tárgyalások
megszakadtak. A magyar megbízottak ár-
kérték, hogy a Bancanat előbb elégítse ki
a romániai exportőrök pengőköveteléseit
nek ellenértékét, visszatartották egyben
a román kormány azon követelését, hogy
a Magyarországi fel irányuló tengeri ki-
vitt ellenértékét erős devizákban egyen-
lítsék ki. A Bancanat ezzel szemben ar-
követeli, hogy a Magyar Nemzeti Bank
befolyt pengő követelések kiutalásánál ne
támasszon nehézségeket, amely nehézsé-
gekkel arra akarja kényszeríteni a Ban-
canatot, hogy ezen pengőkövetelése erejé-
ig magyar áru importját tegye lehetővé.

— Halálhír. Gergely Dezsőné születés
Berger Klára f. hó 23-án délután elhunyt.
Temetése ma, pénteken délután fél háromkor
lesz az új neológ temetőben.

— Felolvasó ülést tart az Erdélyi Irodalmi
Társaság. Az Erdélyi Irodalmi Társaság
f. hó 26-án, vasárnap délelőtt fél 12 órai ke-
dettei az unitárius püspökség dísztermében
(C. Marechal Foch 12. I. emelet) felolvasó
ülést tart az alábbi műsossal: Elnök meg-
nyitja, tartja dr Boross György unit. püspök
a társaság alelnöke, Reményik Sándor költő
műnyek: Erdélyi természetrajzi szépségek, dr Ba-
logh Ernő székfoglaló előadása. Finta Ger-
Megemlékezés Kovács Dezső-rol a társasá-
g elnökéről. A felolvasó ülésre a bemeno-
szabad és azon minden érdeklődőt szívesen
látunk.

A „Pharos” legközelebbi kötet:

Az új Palesztina új héber költői

Jichak Lamedan, Abraham Sienasky, Eliséva, Rachel, Uri Zwi Grimberg, Tschernichowsky,
David Simonovitz, Zalman Schneur, Avigdor Hamelir és Mose Slanger versei Adler Hubert
művész fordításában. A kötet bevezető tanulmányát Barzilay István írja. Az új Palesz-
tina új héber költőinek anthológiája csak korlátozott példányszámban jelenik meg. Éppen
ezért előre rendelje meg!

Néklitűzhetően könyv az összes cionista és zsidó ifjúsági szervezetek és kulturegyesüle-
tek számára: A „Pharos” eddig megjelent kötet: „Zsidó miniatűrök”. A jövőre er-
szény, „Calea Văracului” I-II., „Magnolia Street” I-II. Kaphatók a „Pharos” zsidó
könyvkiadónál: Cluj, Str. Baron L. Pop 23.

Végig az éhinség sujtotta Dél-Besarábián

(Úti képek)

Alábbi cikksorozatunk szerzője: I. D. Izrael, az Aufgang című jiddis irodalmi folyóirat szerkesztője, amerikai jiddis napilapok megbízásából beutazta az inségsújtotta Dél-Besarábiát és tapasztalatairól a következőkben számol be:

I.
Ez a vonat, mely Dél-Besarábiába visz, along az ürességtől. Hiába ad a CFR 50 százalékos kedvezményt, csak néhány ember létezik a vagonokban. A tisztviselőknél kívül még lát az ember valakit. Holott ezeken az állomásokon valahán ember tömegek sürgőstörőket. Chiseneutól Cetatea-Albáig nagy-szerű termőföld terül el, mely valamikor Romania éléskamrája volt. Sokmillió értékű gabonát exportáltak innen és az állomásokon épült raktárak körül a parasztságek mezőit állottak gabonával megrakva. Éhes szomszédok, forrongó élet volt itt, zsidó kereskedők, ügynők, bizományosok, közvetítők és alkuszok, licitálók és licitálók, kikáltók és alkálók, nyüzsgtek és nagyon sok pénz keresetek. A zsidó paraszt, a német paraszt, a román paraszt, az orosz paraszt jó áron adta a búzát és a kisvárosok zsidó kereskedőitől szereztek be iparclikket. Itt minden zsidó kézen ment keresztül, mert a keresztény lakosság még messze van a kereskedelemről és az ipartól.

Minden állomás egy-egy strók. Most azonban végigutaztam egy sereg állomáson, de egy teremtett lelket nem láttam raktárak mellett, sehol a dus gabonával megrakott szekerek, sehol semmi nyoma az egykori prosperitátnak, csend, unalom és éhinség uralkodik az egész vonalon. Olyanok ezek az állomások, mint a sírkövek, amelyek elűnt életre emlékeztetnek. Nincsenek zsidók, nincsenek parasztok, minden elhagyott és kihalt. A vasúti tisztviselők, akiket ide számítottak vagy helyeztek át ezekbe az elhagyott zugokba, egész nap ásitognak az állomásokon és egészítik ki a ha'ottit tepszesség és mindenre ráfekvő unalom képét. Cimzilia, Dél-Besarábia első éhségtanyája Schilowa állomásonról kell eljutni. Tizenkét kilométernyire van innen a zsidó falu. Valamikor tucatnyi szekér várt az állomáson és ha lassan szálltál le a vonatról, nagyon könnyen szekér nélkül is maradhattál. Zsi-bongó élet volt, emberek jöttek-mentek. A fuvarosok olyan árakat kértek, hogy szinte a hetedik bőrt is lehúzták az emberről. De most egyetlenegy szekér nincs az egész állomáson. Az ut csupa sár, gyalog nem tanácsos Cimziliába kutyagolni. Az állomáson nagy szemeket mészelt, amikor fuvaros után érkezők.

Jankel, a „lusta“
— Most akar ön Cimziliába utazni? Nehéz egy! Kutyaullasztó sár van és sehol nem találhat szekeret és lovat, hacsak Jankelnál nem.

— Ki az a Jankel?
— Zsidó fuvaros. Itt lakik a sarkon. Valamikor földműves volt és abbahagyta. Lusta. Megyek megkeresni a Jankelt, a sarkon. Azonban minden ház sarokház, vagy inkább sarokviskó, mert mindenik egy jó nagy karab mező mellett fekszik. Nagy nehezen talpom meg Jankét, a feketearcú zsidó fuvarost. Öreg, azok közül való, akik ahelyett, hogy idővel megöszülének, megfeketednek. Van olyan feketeesség, amellyel az ember szívetik, van olyan, amikor az ember verejtékes munkától fekete és van egyfajta, amely nem is a munkától, hanem — a cöresztől, a nyomorúságtól ered. Ez a feketeesség, mely beszékel magát az arc barázdáiba és egy olyan vize sem moshatja el onnan. Minden áncból és vonásból évtizedek primitív földművelők feketeedik ki, gonderhes éveket olvas el belőle az ember a darab kenyérért, hagy-márty vagy hideg puliszkáért.

Jankel, az öreg, mosolygós zsidó fuvaros, a székén lejtő fogja be nekem Szonjácskát, a cöcskét. Ilyen szép, romantikus beszarábiai zsidó leányneve van ennek az öreg, kivénült fehének.

Cimzilia zsidói
Az út? Jobb nem beszélni róla. Csak Szon-jácskó nyertesse hallzik a vidéken. Sár, sár, eneketlen sár. Sehol egy élő lény, az inségsújtotta vidék kopárulansága édes körszörül. És lassacskán kint az első zsidó ház, a végtelen pusztán: Cimzilia. Drótkerítés vezet körül a házikót, mely oly kicsi, hogy nem mert meg, a magas szalmatető hogyan nem lapította le, egy szélvihar hogyan nem vité el vagy egy varjú hogyan nem vette csőrrel és nem cipelte el. Kietlen pusztaság a ház körül és még kietlenebb belül. Sötét, hideg és nedvesen csuszós. A szegénység sívít itt

és megbénítja a szemeket: néhány másod-perce állok már és nem látom, hogy két ember áll előtttem. Kiszáradt, beteg zsidó, akinek arcáról a paraszti élet kegyetlensége feketélt. Mosolygó szemével érdeklődve néz rám. Felesége rongyos, fáradt asszony, mosolyog, valószínűleg azért, mert a férj is mosolyog. A férfi mint tölcseért tartja fülén a kezét. Süket. Ezért az a bocsánatkérő önk-mosolygás a szemében.

Mikor megtudjuk, hogy egy lap megbízásából járok itt, az öreg megszólal:

— Ha így van — mondja — akkor hasznára válhatik a világnak, ha elmesélem. Szereket jót tenni a világnak.

A legsötétebb nyomor
De az öregasszony kezdi el a mesét. A városka valamikor jó hely volt a zsidók számára. Földet is műveltek, meg kereskedtek is, mert süket, hanem mert érezte, hogy ezt még az epénél is kesőbb az élet. Már néhány éve, hogy Cimzilia nehéz és keserves éveket él át a terméketlenség és a nagy

krízis miatt. De ez évben tetőfokát érte el. Az időjárás mindent elpusztított. A szegénység émondhatatlan. Emberek, akik tegnap még gazdagok voltak és telikézzel osztogattak alamizsnát, ma ágyonmúljuket adogatják el. Mások, akiknek nincs is mit eladniok, napokon át ülnek tétlenül, éheznek és szegénylik kezükkel segélyért nyújtani. Háromszáz zsidó család közül kétszázötvennek nincsen kenyere. A nyomor rettenetes.

Hosszasan mondja el ezt a mesét, jiddis és orosz közmondásokkal vegyítve. Még be sem fejezte, félretolta az öreg.

— Te nem tudsz mesélni, engedj engem.

— És aztán elmondta ugyanezt a mesét, szinte ugyanazon szavakkal. És mégis úgy tint nekem, hogy nem azért mondta el másodszor is, mert süket, hanem mert érezte, hogy ezt kétszer kell elmondani.

Kétszer? Nagyon sokszor. Valahány emberrel Cimziliában beszélttem, ugyanezt mon-dotta el. Az egyik ócsor zsidó is elmondta, de hozzátette:

— Biztatnak, hogy a zsidó szívek nem fog-nak segítség nélkül hagyni bennünket. De van egy orosz közmondás, amely azt mondja: „Amíg a nap felkél, a harmat megészí aze-medet“. De jiddisül még egyszerűbben hang-zik: „Bis wen es kommt die nechume, geht cerojsh die nesume“. (Míg megjön a vigasz, elszállhat a lélek).

I. D. Izrael

Élettogytiglani börtönre ítélték a legutóbbi litvániai puccskisérlet tetteseit

A halálraítélteknek az elnök megkegyelmezt

Kaunas, január 23. A haditörvényszék ma ítéletet hirdetett annak a 10 egyének ügyében, akik legutóbb megkísérlelték kiszabadítani a börtönből Waldemarast volt köztársasági elnököt és államcsíny által hatalomra akarták juttatni. Mint ismeretes, Waldemarast 12 évi börtönre ítélték

az 1934 júniusában elkövetett forradalmi megmozdulás miatt. Három vádlottját a pernek halálra, kettőt 15—15 évi, egyet 8 évi börtönbüntetésre ítélték és három vádlottat felmentettek. A köztársasági elnök a halálos ítéleteket élettogytiglani fegyházra változtatta.

Lebrun elnök Bouissont kérte fel kormányalakításra, aki nem fogadta el a megbízást

A népfront, vagy a köztársasági koncentráció kormánya következik. A középpártok hajlandók a népfrontot támogatni

Herriot sem fogadta el a megbízatást — Sarraut gondolkodási időt kért

Párizs, január 23. (Rador.) Fernand Bouisson, a kamara elnöke tegnap este 17.45 órakor francia idő szerint, megjelent az Elysée palotában, ahonnan 19.30 óra-kor távozott. Kijelentette, hogy Lebrun elnök megbízta kormányalakítással, de ő a megbízatást elutasította. 20 óra-kor hivatalosan jelentették, hogy az elnök tegnapra befejezte a konzultációkat.

A középpártok valószínűleg közös magatartást fognak tanúsítani, készek a népfront-kormányt támogatni, de még jobban szeretnék, ha republikánus, koncentrációs kormány alakulna. Abban az esetben, ha a radikálsocialisták holnap szintén a köztársasági koncentrációs kormány mellett döntenek, a közép- és jobboldali pártok lesznek a helyzet urai.

Párizs, január 23. (Rador.) A radikálsocialista párt vezetősége tegnap este megbeszélést tartott, amelyen a politikai helyzettel foglalkozott, de megegyezésre nem jutott. Ma délelőtti a pártvezetőség és parlamenti tagjai újabb értekezletre ülnek össze.

A kormányváltással kapcsolatban a francia lapok rámutatnak arra a bizonytalanságra, amj a kormányválság megoldás körül fennáll. Sokan azt állítják, hogy a helyzet tisztázása csak általános választások után lehetséges. Addig is „likvidációs“ kabinetet kell alakítani. A Petit Parisien szerint politikai körökben a következő lehetőség merült fel a válság megoldására:

Radikális kombináció, amely ha nem sikerül, baloldali személyiséget kell fel kérjen, de nem a radikálsocialisták közül. Az illetőnek, megegyezését kellene létrehozni a pártok, a kamara és szenátus között és a választásokat kellene levezetnie, amelyek lehetővé tennék ténylegesen tartós kormány összehállítását. Az Echo de Paris véleménye szerint nemzeti érdekek miatt Laval után ugyancsak Lavalnak kellene jönnie. A Petit Journal szerint a jelenlegi helyzetben csak az általános választások hozhatják meg a megoldást. A l'Oeuvre megállapítja, hogy a logika a népfront kormányát követeli. Olyan kormány kell, amely tiszteltben tartja a kötelezettségeket és nem sodorja Franciaországot hazárd akcióba. A Le Populaire meg van elégedve, hogy Laval megbukott és igéri, hogy támogatni fogja a radikálsocialistákat, vagy a baloldalt.

London, január 23. (Rador.) Az angol sajtó azt hiszi, hogy Laval utóda minden bizonnyal erőteljesebb magatartást fog tanúsítani a Népszövetség irányában és

Munkás-Mozgó

pénteken, szombaton 3, 6, 9-kor:

I. MEXIKÓ VIRÁGA

Főszereplő: DOLORES DEL RIO.

II. SÓ JÉGHEGY

Fősz.: GUSTAV DISEL, ELSŐSÉ UNET.

III. MICKI MAUSS és JOURNAL

kevesebb barátságos Olaszországgal szemben. Ez olyan politika lesz, amely fokozottabb mértékben fog hozzádomulni az angol politika irányelveihez.

Párizs, január 23. (Rador.) Lebrun elnök ma folytatta a konzultációkat a kormányválság megoldása érdekében. Elsőnek Herriot ment kihallgatásra, de valószínűleg el fogja utasítani a megbízatást. Utána Delbos, a radikálsocialisták parlamenti csoportjának elnöke jelenik meg az elnöknel.

Párizs, január 23. (Rador.) Kihallgatása után Herriot közölte az újságírókkal, hogy az elnök felajánlotta számára a miniszterelnöki tisztséget. Ő köszönetet mondott a megbízatásért, de kijelentette, hogy nem fogadhatja el a megbízatást.

Herriot után Lebrun elnök Delbosot fogadta kihallgatáson, aki kijelentette, hogy nem kapott megbízatást kormányalakításra. Utána Albert Sarraut, volt miniszter, a radikálsocialisták egyik vezetője jelent meg audiencián. Az elnöknek arra a kérésére, alakítsa meg az új kabinetet, kijelentette, hogy végleges választ csak későbbi időpontban tud adni.

Strasser professzor nyilatkozata egy cluji diétás étteremről

Több mint egy éve már, hogy megnyitott Clujon az első diétás étterem. Blumenfeld Margit és Hunwald Berta okleveles diétásnővérek vezetésével. Egy év leforgása alatt ez az étterem a város egyik fontos és szinte nélkülözhetetlen egészségügyi intézménye lett, valóságos jótétemény a diétikus étkezésre szoruló betegek számára. Az étterem az orvosi előírásnak megfelelően a legkülönbözőbb és legkomplikáltabb diétákat készíti és naponta készen is kaphatnak speciális diétás menüket vese-, cukor-, epe- és máj-bajok, valamint savtúltengésben és savhiányban szenvedők. Az ételek amellet hogy a legkételetesebben megfelelnek az orvosi előírásoknak, egyben rendkívül izeteseek is és így kiküszöbölik a diétás étkezés szokásos hátrányait.

A napokban Clujon járt Prof. Alois Strasser, a világhírű bécsi orvostanár és ittartózkodása alatt a Francia Diétás étteremben étkezett. A kiváló orvosprofesszor annyira meg volt elégedve a felszolgált ételekkel, hogy bucsuzás előtt a következő emléksorokkal fejezte ki elismerését az éttermet vezető diétás nővéreknek:

„A diétika tudományát a gyakorlatba átültetni olyan művészet, amelynek magas fejlettségét ebben az étteremben örömmel állapíthattam meg.“

Cluj, 1936. I. 17.

Prof. Alois Strasser

Ennél szebb és beszédesebb elismerést aligha kaphattak volna a mesterségükben valóban elsőrangú diétás nővérek.

Dr. Niemerower a Zsidó Nemzeti Alap aranykönyvében

BUCURESTI, január 23. Dr. Niemerower főbbi csodálatos megmenekülése a merénylő golyóitól mely hatást gyakorolt a főváros és az ország egész zsidóságára és arra indított több zsidót, hogy ezen esemény megörökítését kéri a Zsidó Nemzeti Alaptól. Az ország különböző részéből érkeztek levelek a Keren Kajemeth igazgatóságához, hogy vezessék be a főbbi nevét a Zsidó Nemzeti Alap aranykönyvébe.

A KKL magáévá tette ezt a kezdeményezést és elhatározta, hogy akciót indít a romániai zsidóság körében dr. Niemerower nevének az aranykönyvben való megörökítésére, kifejezésül annak a szolidaritásnak és megbecsülésnek, amelyet az ország egész zsidósága érez a megtámadott főbbi iránt.

Dr. Niemerower aranykönyvi bevezetésére az adományok a KKL bucuresti címére küldhetők: Fondul National Evreesc, Bucuresti, B-dul Domitiei No. 48.

Az „Istenkeresők a Kárpátok alatt” visszhangja a sajtóban

Az erdélyi könyvpiacra régóta nem volt könyvnek olyan hatalmas sikere, mint a Schön Dezső „Istenkeresők a Kárpátok alatt” című regényének. Ez a regény, melynek az Új Keletben való folytatásos közlése az erdélyi zsidó szellemi életnek nagy eseménye volt, az első, valóban komoly és monumentális mű, mely százötven év történetét fogja össze a történelmi tudás és a művészi megérzés eszközeivel.

Schön Dezső regényének igazi közönségeikere volt. Az erdélyi zsidó olvasókörzség szeretettel fogadta ezt a lelkéből fakadt, szép és tanulságos olvasmányt. A regény páratlan sikerét dokumentálja az a körülmény, hogy *alig három hónappal megjelenése után a könyv elfogyott és a napokban kerül ki sajtó alól a második kiadás.*

Schön Dezső regényének titka, hogy mindvégig lebilincselő olvasmány és pillanatig sem válik banálissá, tudálékosá. Nagy előnye pedig az, hogy a gettóról irt minden eddigi regény csak a gettó keletkezésének körülményeit írja le, viszont ez a könyv világosan megmutatja, hogyan reagált belülről a mindenből kifosztott, szegény és üldözött zsidóság a gettó szorításaira. Hogyan épített a külső falak nyomása ellen védekezésként egy belső lelki falat, amely generációkon keresztül ott honol szolgálat.

Az Istenkeresők a Kárpátok alatt komoly visszhangra talált a zsidó és nem-zsidó sajtóban egyaránt. A legjelentősebb erdélyi és külföldi lapok hosszú cikkeket szenteltek az első magyarnyelvű chaszid regénynek. A legjellemzőbb recenziókból adunk az alábbiakban néhány szemelvényt:

„Schön Dezső végigvezeti a felcsigázott fantáziájú olvasót annak a zsidó szektának legelzártabb belső életébe, amelybe betekintést eddig nem nyert. A chaszidizmus gyönyörű poézise plastikus elevénységgel tárul elénk és izgatón érdekes miszticizmusa a valóság tükrében veti vissza sugárát. Az az irreális, melynek kódéba burkolva láttuk eddig ezt a zsidó népmozgalmat, csodálatos komolysággal válik érzékelhető, komoly valósággá az író lenyűgöző és meggyőző tolla alatt.”

(Napló, Oradea.)

„Egy ismeretlen világba vezet el Schön Dezső az olvasót. A regény nagyrésze Maramuresban játszódik és a chaszid irányzatú zsidóság történetét mondja el. Talán csak Tharaud-fivérek híres regénye: a „Kereszt árnyékában” adott olyan tisztá képet erről a témáról, mint Schön Dezső könyve. De számunkra Schön Dezső könyve sokkal érdekesebb, hiszen az alakok nagyrészt ismerjük és a local couleur, lapudósítások, színes riportok tökéletes képe után mindig is érdekelt benünket.”

(Szamos, Satu-Mare.)

„Schön Dezső könyve sokkalta több annál, amit sablonosan „könyvnek” nevezzünk. Ezt lehet történelmi alapvető munkának nevezni, lehet érdekesítő regénynek, lehet szenzációs adalékok halmazának és lehet mindenek együttlétével elismerni. Egy olyan horizontális mű ez, mely évtizedekre jelezni fogja azt az utat, amelyen sok-sok zsidó kutatónak és íróembernek haladni kell.”

(Népünk, Oradea.)

„Istenkeresők a Kárpátok alatt” nem mindennapi teljesítmény. Szerző ezzel a könyvével valószínűleg chef d'oeuvre-t alkotott meg. Nagy megrendüléssel, meghatottsággal, élvezettel olvassuk ezt az írást.”

(Temesvári Hírlap, Timisoara.)

„Regény? Történelmi munka? Szociológiai tanulmány? Nem lehet pontosan megállapítani. Tény az, hogy rendkívül szórakoztató és izgalmas. Ha nem volna egy

közel félezer oldalas könyv, az ember le sem tenné a kezéből, amíg végig nem olvasta. Istenkeresők a Kárpátok alatt az utóbbi évek gazdag zsidó könyvtárművészeinek legeredettebb és legérdekesebb hajtása.”

(Uj Kor, Timosara.)

„Schön Dezső nagyterjedelmű regényt irt a maramuresi zsidók életéről és rengeteg történelmi adatot gyűjtött. A 19. századot írja meg, a maramuresi zsidóság nagy metamorfózisát, amikor ezen teljesen visszamaradt, a föld népeinek életét élő zsidóság egyszerre belecsöppen a chaszidizmus világába. Schön Dezső végig vezet bennünket egészen a mai maramuresi zsidósághoz. Szerepel könyvében minden, majdnem egy egész évszázadon keresztül fel-felbukkanó jelentősebb esemény, számtalan zsidó egyéniség, mozgalom, stb. És könnyű, közvetlen stílusa kellemes és

Mint ahogy a hullámok megtörik a sziklás partokon...

nagyon gyakran éppen úgy megtörik a szenvedők gyógyulási törekvése a betegségek ellenállásán. Napi gondjaink, napjaink gyors ütemű, hajszolt életmódja legyengíti idegrendszerünket, így az ideges gyomorbetegségek, savtúltengések, fekélyek és más gyomor- és bélbetegségek ellen nem tudunk védekezni, azonban... nagyhírű amerikai tudósok nemrégiben felfedezték Amerikában egy gyógyórvényt, amelynek kivonatából a „Gastro D” gyógyszer készült. Ez a gyógyszer megmenti a szenvedőket, visszaadja életerejüknek és életkedvüknek, mert a legmakacsabb gyomor- és bélbetegségeket, epe-, vesé- és májbetegségeket rövid kezelés alatt tökéletesen meggyógyítja és az emésztőszervet belső kiválasztását egyensúlyba hozza. A vezérképpel ellátott az ország minden részéből naponta érkeznek a köszönőlevelek azoktól, akiket a „Gastro D” meggyógyított. A hálálkodó levelek épp úgy érkeznek földművesektől, munkásoktól, mint intellektuális foglalkozást űző uraktól és hölgyektől. „Nagyon meg vagyok elégedve a „Gastro D” kezelés eredményével, a gyógyulás szemmel látható” — írja G. V. Gheorghiu CFR inspektor Bucuresti, Pasagiul Român 7. I. emelet. Ehhez nem kell kommentár.

Leír 130 utánvétel küldi: Császár E. gyógyszerész Bucuresti, Calea Victoriei 124.

hasznos olvasmánnyá teszi könyvét, amely belletisztázati értékén kívül sok anyagot szolgáltat majd a maramuresi zsidóság eljövendő történetírójának is.”

(Múlt és Jövő, Budapest.)

SZÍNHÁZ-FILM

Násztut Bécsbe

— A Budapest—Wien című operetújodonság bemutatója a Magyar Színházban —

A budapesti Kamara Színház a szezon megnyitása óta szakadatlanul a Budapest—Wien című Szántó Armand—Szécsény Mihály—Carlo de Fries operettet játssza és a színház igazgatóinak nyilatkozata szerint ebben az esztendőben sem foglalkoznak más operett előkészületeivel, mert a Budapest—Wien egyre táblásabbak előtt megy jubileumról-jubileumra.

Ezt a hallatlan mulatságos, a francia bohózatok ötletességét is felülmúlóan szellemes, pazar zenéjű dzsessz-operettet szombaton este mutatja be a mi színházunk Násztut Bécsbe cím alatt.

Külön érdekessége az előadásnak, hogy a vezető férfi szerepet, egy félszeg, kedves, csinos professzor Kovács György, a Vígsház nálunk vendégzongorista kitűnő tagja alakítja. Emlékeztet, hogy a Ma éjjel szabad vagyok című operetben egy hasonló szerepben milyen nagy sikere volt Kovács Györgynek. A mostani újodonságban még sokszorta

halásabb szerephez jutott, amelyben bő humor és rokonszenves színpadi lénye teljesen érvényesül.

A kitűnő nő szerepeket Solymosán Magda és Sándor Stefi alakítják. Remek ének- és táncszámaik, pazar új tolettjeik külön attrakció lesznek az előadásnak. Nagyszerű szerephez jut az újodonságban Jenel János egy vívóbajnok és Tompa Sándor egy vívmester ellenállhatatlanul mulatságos figurájában. A többi főszerepeket Czoppán Flóri, Báza Éva, Sándor Andor, Örvössy Géza és az operettegyüttes többi tagjai alakítják.

A Násztut Bécsbe egészen különleges feladatokat ró kiállítás tekintetében is a színházra. Az összes műhelyekben éjjel-nappal folyik a munka, hogy a Budapest—Wien nálunk is azaz lehesen, ami Pesten: a szezon legnagyobb operett-száma. A zenekart Schreiber Alajos vezeti, a táncokat Tebán János tanította be.

Pénteken három előadás a színházban

A mai hivatalos ünnep alkalmával három előadás lesz a színházban. Háromkor az Aki mer az nyer kerül színpadra a híres hírellyel Solymosán Magdával, Sándor Steffel, Stefánidesz Ilvél, G. G. Lászlóval, Hász Aladárral, Csóka Józseffel, Réthely Ödönne, Sándor Andorral. Délután hat órákor harmadik előadás lesz Az Ur katonáinak, este kilenckor pedig

Az Ur katonái. (Bemutató a Magyar Színházban.) Hogy ez a darab olyan áttűrt sikert aratott Pesten és szűfolt: báza: vorzot: Ciu-jon, annak legfőbb oka, hogy a színházbanjáró köröség megunta az egy káptafára készült, kifogástalan technikával megírt „remekműveket”. Emmet Lavery színdarabja nincs ugyan brilliáns technikával megírva, viszont: új problémát vet fel és emelt üdítőn hat. A darab egy jezsuita kolostorban játszódik, szereplői papok, problematikája: a hit és a csoda. Lehet a darab alapeszméjét igemélni, lehet tagadni, az azonban kétségtelen, hogy élő probléma, amelynek színpadi ábrázolása a valóság erejével hat. A darab főszerepét Kovács György játssza, aki a nem testre szabott szerepben is megrendítő alakítást nyújtott. Tóth Elek, mint mindig, klasszikus kabinetalakítást nyújtott és elemeltársi sikert aratott a rektor pater szerepében, Simon Tibor, a színház új tagja, kétségtelen tehetség árul el, bár a szerep nem kellett volna vállalnia. Balázs Samu a kolostor orvosának nehéz szerepében excellált. Borovszky, Lantos, Nagy István és főképpen a kedves és lehatóságos kis Báza Éva járultak hozzá az est sikeréhez.

HETI MŰSOR:

Péntek d. u. 3: AKI MER AZ NYER. (Olcsó helyárakkal.)
d. u. 6: AZ UR KATONAI.
este 9: ÉRETTSEGI. (Nyolcadszor.)
Szombat d. u. 3 órákor: Gül baba. Ifjúsági előadás, olcsó helyárak.
d. u. NAGY SZEREMLEM. (Kovács György, a Vígsház tagja, mint vendég. Károlyi Leona fellépésével. Olcsó helyárakkal.)
este 9: NASZTUT BÉCSBE. (Szántó Ar-

mand, Szécsen Mihály és Carlo de Fries órási sikerű legújabb operettje. Budapest a Kamara Színház Budapest—Wien cím alatt eddigi 100-szor játszotta. Kovács György vendégfellépésével. Solymosán Magda, Sándor Stefi, Jenel János fellépésével. Premierbérlet 19.)

Vasárnap d. u. 3: A MONTMARTREI IBOLYA. (Olcsó helyárakkal.)
d. u. 6: AZ UR KATONAI. (Kovács György fellépésével.)

este: NASZTUT BÉCSBE. (Kovács György fellépésével.)

Hétő fél 9: NASZTUT BÉCSBE. (Kovács György fellépésével. Rendes bérlet 19.)

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Pénteken, január 24-én: Turandot.
Vasárnap, január 26-án: matiné: Szévilai borbély.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, pénteken utoljára: Boris Karloff legizgalmasabb filmje: Fekete szoba.

Következő alkalom: Zou-Zou, fősz.: Josephine Baker, a világhírű néger táncosnő. Ez a különleges film Párizsban már 4 hónap óta fut a legnagyobb sikerrel. Egyidőben 42 mozgó vetíti.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Ez műsor! Ezt nézze meg! I. Sztambul kénő. Kémdráma. Myrna Loy, George Brent. II. A 24 karátos ártatlanság. Drámai vígjáték. Jean Harlow, Lionel Barrymore. III. Micky Maus. Helyárak: 9 és 13 lj. Kezdete: 3, 6, 9 órákor.

MUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön, pénteken 3, 6 és 9 órákor dupla műsor: I. Mexikó virága. Spanyol tárgy szerelmi történet. Főszereplő: Dolores del Río. II. SOS jéghegy. Izgalmas dráma. Főszereplők: Gustav Diesel és Erna Unet. III. Micky Maus és Journal.

RÁDIO MŰSOR

Péntek, január 24.

Bucuresti. 11.30: Hírek. 17: Muzika zenekar. 20.50: Rádiózenekar. 23: Vendégül zenekar. Budapest. 6.45: Torna, u. a. hanglémez. 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Othello, opera. 23.05: Tánccselez. Dreitwich. 23.20: Londoni szimfonikusok. Bécs. 17.30: Vonósnégyes Grätzből. 19.15: D'Alebert: Hegyek alján, opera. Brüssel. 19.30: Chopin művek zongorán. 20: Operabírák. Brűnn. 15: Rádiózenekar. Párizs. 19: Pergola orgonaművész játéka. Poste Parisien. 19.50: Klasszikus dalok. Hilversum. 20.40: Csallósztól. Belgrád. 20: Opera. Ljubljana. 21.30: Rádiózenekar. Varsó. 20: Szimfonikus zenekar. Oló. 22.15: Szórakoztató zene. Milánó. 21: Szórakoztató hangverseny. Róma. 22: A római pórfónia énekkara. Stockholm. 22: Szórakoztató zene.

APRÓ HÍRDETÉSEK

Egyszeri közlésű egy és 2 lej, vastag betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Aláírással ellátott 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelölvelet csak úgy továbbíthatunk, ha portóbért mellékelve van.

Elsőrendű tisztá virágműzet szállít Tés Lajos, Arad.

Butorozott szoba, fürdőszoba használatára esetleg teljes ellátással kiadó. Cím: S. r. A. tele Zavoral 2 B.

Csaj nagykereskedő keres vegylen részére adminisztrátort 200—300.000 lej kápenz garanciával vagy befektetéssel, teljesen biztosítva lesz. Havi jövedelem 15.000. Ajánlatokat „Alfa” jellegre kiadók talba kérik.

Gyárosok figyelmébe. Amerikából hozottam, ahol 8 évig nagy kereskedelmi vállalat vezető állást töltöttem be, gazdag tapasztalatokat szereztam a kereskedelmi ren. Előkelő gyárosok képviselése: Erdélyi Bánot részére elfogadom, bármilyen szállítás. Megbízhatóságomról előkelő cégek feneccával szolgálhatok. Leveleket a hivatal továbbít „Elsőrendű erő” címen.

Csoconépolóné keresek jó bizonyonyokkal. Reg. Ferdinand 43. I.

Nőülne biztos egzisztenciával rendelkező, megfelelő hozománnyal. Levelek „Alfa” jellegre a kiadóhivatalba kértnek.

Egy „Piaf” gyártmányú férfi varrógépj. adó. C. Victoriei 21, ajtó 1.

24 éves fia's ember, certifikáttal rendelkező vagy asszony összeköttetését kért. Leveleket „Palestina” jelleg alatt kiadók talba kérik.

אדוואד קרש
cukrász, eljegyzésekre, esküvőkre és alkalomokra rendeléseket a legzsébb árban, jutyányosan készít. Adler, Str. Dublájor 8.

HIREK

Az Országos Zsidó Párt Cluj Tagozatának

Str. Segma 7. sz. alatti jogvédő irodájában
pénteken, január 24-én déli 1/2-1/2 óra között dr. Kertész Miklós tart inspekciót.

— Lapunk legközelebbi száma, a közbeeső hivatalos munkaszünet miatt, vasárnap a rendes időben jelenik meg.

— Felozdították a macedóniai nemzeti tanácsot. Szófiából jelentik: A macedóniai nemzeti tanácsot felozdították és javait elkobozták. Mától fogva csak a macedónok kulturális jellegű intézményei működhetnek.

— 13,000 új cég Angliában. Angliában a központi céghivatal kimutatása szerint 1934-ben 13,103 kereskedelmi társaságot jegyeztek be, összesen 136,634,110 font alapjával. Legnagyobb alaptőkéje, 4 1/2 millió font, az Egyesült Powell-Duffryn szénbánya vállalatnak van és 14 vállalatnak van legalább egymillió font alaptőkéje. Az új vállalatok között 115 légiforgalmat bonyolító, vagy repülőgépet gyártó. Egy vállalat gázvédelmi eszközöket, egy másik mérges gázokat, golyóbiztos mellényeket és páncélos gépkocsikat állít elő.

— Emésztési nehézségek, gyomorhíjás, gyomorférgés, csalánkiütés, rosulit, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz megszűnteti az emésztési zavarokat, felfröcsköl a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes útra tereli és felfrissíti a szellemet. Az orvosok ajánlják.

— Mammut-könyvtár egy szivarskatulában. A német könyvtárosok nagygyűlésén, melyet Thüringiában tartottak, Schürmeyer megépítésként tett. Kifejtette, hogy Colodion-lemezek segítségével sikerült neki egy nyolcadrésnyi könyv egy oldalát egy tízed négyzetmilliméterre lefényképeznie. — Meggyőződésem arról — mondotta — hogy ez a szöveg jól lehet olvasni görbült segítségével. Ha pedig egy tízed négyzetmilliméterre van szűkségünk egy oldal számára, 100 oldal lefényképezhetünk egy négyzetmilliméterre, 10,000 oldalát egy négyzetcentiméterre s egy levelező ap alakú papírlapra lefényképezhetünk 1,500,000 oldalát. Egy kis ládikó, amely 1000 ilyen papírlapot zár el, ennél fogva 1,500,000,000 oldalát tartalmaz. Ha felfrissülünk, hogy egy kötet átlag 200 oldalból áll, akkor mindez egy és félmillió kötetet jelentő könyvtár foglalt magában. Ilyenképpen utunkra magunkkal vihetünk olyan könyvtárat, amely kétszeresére nagyobb, mint a világ legnagyobb könyvtára s mindez egy kis dobozban, amely nem nagyobb egy szivardoboznál.

— A Hapoel Hadati szombat esti ünnepélye. Szombat este nagyszerű M'ave Ma'ke este rendezett a Hapoel Hadati helyi csoportja. Az este új Albert Nándor elnök megnyitóját vezette be. Reanimálva a vallásos iparosok súlyos problémáira és feladataira, melyek szükségessé tették a Hapoel Hadati megszervezését. Ráv Mendel L. Gótlieb a szombatnak, mint nemzeti fenntartó erőnek felbecsülhetetlen értékét méltatta. Dr. Sternfeld Shomo, a szervezet vezetője, határozottan megállapította a Hapoel Hadati fejlődését és gazdaság kulturális munkáját. Schwartz Zoltán, az ifjúsági szervezet elnöke ismertette ezután a Hapoel Hadati célkitűzéseit. Erez Jiszlérnek szüksége van vallásos munkásokra. A galutban a gazdasági válság követi a vallásos iparosok a Hapoel Hadati való szervezkedését, mely szervezetben a Thora és tradíciók szellemében készítik elő a tagokat Palesztina számára. Izrael talimudai célkitűzésekkel felépített beszédben ismertette a vallásos zsidóság helyzetét a mul'ban és a jelenben, rámutatva a Thórának az építő Palesztina-munkával való szoros kapcsolatára. Weinstein felhívta a Hapoel Hadati szervezet figyelmét arra, hogy az iparosoknak iskolába járó gyermekeit szombaton írásra kényszerítik. A szervezetnek sürgős intézkedést kell tennie. Weiss Izidor, főkönyvtáros énekszámai után Albert Nándor elnök zárószavával és a Hatikvával ért véget az ünnepély.

Helyképviselőt

keres vegyipar garanciával, festék-, fűszer- és papírkereskedőknél bevezetve Cluj, Brasov és Erdély nagyobb városaiban

Cím:

Unio Vegyipar Oradea,
Str. Nicu Filipescu 25.

— Mghalt Breiner Sándor. Szerdán délután 4 órakor meghalt Clujon 55 éves korában Breiner Sándor vendégfő, a Palace kávéház egykori bérője. A közszertetben álló vendégfőtest csütörtökön délután 3 órakor temették nagy részvét mellett a kongresszusi hitelesség temetőjéből. Özvegye és három fia gyászolják.

— Influenza, spanyoljórjány, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkázódása, a mandulák megduhadása, valamint izületi bajok vagy tüdőcsucsuhurut esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és bele a természetes „Ferenc József” keserűviz használatával által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Az orvosok ajánlják.

— Aki százötvenhat nőt ígért házasságot. Newyorkból jelentik: Még az amerikai viszonyok mellett is egészen különleges rekordot tart Mc Allister Frederick, brooklyni ügyvéd, aki 116 nőt ígért házasságot; kicserélte a házassági megalkarított pénzt és félmillió dollárt harcolt össze. A világrekorder házasságkötő gyenge emlékezőtehetségének esett áldozatul. Az egyik hölgynél elfelejtette, hogy már egyszer udvarolt neki és másodszor is szerencsét próbált. Az illető azonban felismerte és átadta a rendőrségnek. Mc. Allister most került a bíróság elé. Tízévi fegyházra ítélték.

Ma, pénteken utoljára a ROYAL-mozgóban BORIS KARLOFF-nak legújabb, legizgalmasabb, legfantasztikusabb világfilmje:

A FEKETE SZOBA

Következő slágerfilm: ZOU-ZOU, fős.: JOSEPHINE BAKER, a világhírt néger táncosnő. Ez a különleges film Párizs legnagyobb sikere, mely már 4 hónap óta egyfolytában 42 moziban egyszerűen fut.

— Dr. Hirsch Elemér sajtópere egy délutáni lap ellen. A clujai törvényszék IV-ik szekciójának Cojocariu tanácsa ma tárgyalta dr. Hirsch Elemér, clujai ügyvéd által egy délutáni lap egyik munkatársát, Moldovan Tibor, illetve felelős szerkesztője Majer Anton ellen indított perét. Dr. Hirsch Elemér elen ugyanis a laban sorozatos cikkek jelentek meg, amik azt igyekeztek bizonyítani, hogy az ügyvédnek nincs doktorátusa és jogtanácsosnak nem a doktori címet. A törvényszék néhány héttel ezelőtt döntött az ügyben először, kötelezte a lapot, hogy helyreigazítást közzöjöljön. A tárgyaláson a lap szerkesztőit dr. Cuparescu, dr. Hirsch Elemér pedig dr. Anucse és dr. Nicora ügyvédek képviselték. A tárgyalás megkezdése előtt Cuparescu dr. egész sereg pergitató kifogást emelt a bíróság előtt, amit azonban elutasítottak. Miután azonban Moldovan Tibor, a per egyik vádlottja nem volt jelen, a törvényszék a tárgyalás megtartását március 17-ére napolta el.

— Újabb fagykatasztrófa az Egyesült Államokban. Cskágóbol jelentik: Az Ohio állambei Claresville közelében 100 autobuszon kirándulásra ment diákok négy méter magas hó temetett el. Ez a legújabb tragédia, amit az Egyesült Államok tizenhárom közép- és nyugati államában a fagyhullám és hóvihar okozott. Számos iskolát bezártak, mert az utak járhatatlanok. Egyidejűleg Los-Angelesben igen meleg van és az összes strandok zsúfoltak. Cskágóban —16 fok Celsius hideg van, úgy hogy az uccán posztoló rendőrök speciális melegítőköszvényeket kaptak.

— Dr. Oskár Neumann előadásorozata Dejen. A Zsidó Nemzeti Szövetség deji helyi csoportjának meghívására f. hó 24-én Dejre érkezik dr. Oskár Neumann író, a Pen Klub tagja, a Jeruzsálemi KKL főiroda delegátusa. Háromnapos deji tartózkodása alatt a következő előadásokat fogja tartani: Pénteken este 8 órakor, a Zs. N. Sz. székházában az ifjúsági szervezeteknek: Nürnberg—Luzern—Jeruzsálem címmel. Szombaton d. u. 4 órakor, a Zs. N. Sz. székházában a WIZO és Jong WIZO tagjainak: A zsidó nő a világmozgalmakban címmel. Szombaton este 9 órakor, ugyancsak a Zs. N. Sz. székházában, a helyi csoport és Brith Thora U-Molchá Acml, dr. O. Neumann tiszteletére 100 terítékes bankettet rendez, melyen előadást tart: Izrael merre? ... címmel dr. O. Neumann Vasárnap este 9 órakor, a Zs. N. Sz. helyi csoportja egy nagyszabású műsorral és táncal egybekötött Teasztélyt rendez a helyi Zsidó Társas Kör összes termeiben. Az esteély keretén belül ünnepi beszédet tart dr. Neumann Oskár: A mi válaszuk a mai idők-re címmel. A teasztélyen a házasszonyi teendők Ade'stein Nándorné, Bernád Samuné, Hochstadt Béláné, Hochstadt Dezsóné, Née Nándorné, Singer Zoltánné és Weissmann Miklósné helyi cionista asszonyok töltik be. Dr. Neumann előadásai elé óriási érdeklődéssel tekint Dej város zsidó társadalma.

— Cionista szervezetek rendezvényei a Vivókubban. Jól sikerült házastélyt rendezett szerda este a Bne Jisrael a Vivókub helyiségében. A vezetőség elhatározta, hogy rendszeresen ezeket a rendezvényeket és minden szerda este az Aviva-Barissza zakéntes-türelével karöltve, megrendezi ezeket az esteleket, amelyek iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg a zsidó társadalom körében.

— Közéletnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és intézményeknek, kik megfogadják edesapánk, id. Reiter Mór elhunytá alkalmából részvétüket nyilvánítani, ezután mond közszóletet a gyászoló családnak.

— Fersigan dr. pere Gherman Traian dr. ellen. A clujai törvényszék IV-ik szekciójának Cojocariu tanácsa ma foglalkozott a több, mint hét év óta folyó perrel, amit Fersigan dr. clujai ügyvéd indított dr. Gherman Traian ügyvéd ellen. Az ügy előzményei 1929-re nyúlnak vissza, amikor egy tárgyaláson, amelyen Gherman dr. és Fersigan dr. mint ellenfelek állottak egymással szemben, Gherman olyan kitételeket alkalmazott Fersigannal szemben, amelyek szerinte megengedhetetlenek voltak. A mai tárgyaláson, melyen a vádat hivatalból Colfescu ügyész képviselte, a magánvádat és a védelmet személyesen eladó két ügyvéd órákon keresztül vitafozták a hét év előtt történt ügyről. Végül délen 1/3-kor a bíróság határozathozatalra vonult vissza, de az ítélet kihirdetését szombat délután 11 órára halasztotta el.

Lakjon Budapest szívében!

Merano szálloda

IV. Bécsi-utca 2.

Telefon: 81-4-94 és 81-3-86.

Kitűnően felszerelt olasz szobák, elsőrendű konyha.

Uj társashelyiségek!

Központi fűtés. — Hideg-meleg folyóvíz. Liftszállítás le és fel. — Panziórendszer.

— Haggibbor Kfar Makkabi teadélutánja a Vivókubban. Vasárnap délután 5 órai kezdettel rendezi a Haggibbor Kfar Makkabi teadélutánját. Ezeknek a teáknak a sikere már összenőtt a clujai zsidó ifjúsággal és bizonyára ezúttal is mindenki kitűnően fogja érezni magát.

Ha a fejbőre kopás, idejében kell annak megakadályozásáról gondoskodni. Ne mulassza el tehát az o'yan hajjapoló-szer használatát, amely hajgyökereket betegségtől megvédi és a haj táptáplálját, a fejbőr gyógyítja és erősíti. Ez a szer a TARPAN hajcsapp, amely a szakkörökben és a közhasználatban egyaránt bevált. Hatásáról Ön is meggyőződhetik. Nem rojtja a tartós hullámot és a frizurát. A TARPAN hajcsapp nem hajvix. Két hónapra elegendő Tarpan hajcsapp ára 105.— lej. Minden szakküzletben kapható.

— Az élelmiszeripar nagyarányú fejlődése Szovjetországban. Moszkvából jelentik: A Táass.ügynökség jelentése szerint Mikoyan, az iparosított élelmiszertermelés kormánybiztosa jelentést terjesztett a szovjetek központi vérehajthóbizottsága elé, amely szerint az utóbbi évek folyamán 17 vágóhidat, 8 szalonnát és felvágott-gyárat, 10 konyhagyárat, 41 konzervgyárat, 37 fagyasztóüzmet, 11 teagyárat, 11 müjégyárat, 205 tejtermékgyárat, 11 margarinyárat, 33 kenyérgyárat, vala-mint más kisebb gyárat építettek és 1936-ra 1135 millió rubelt irányoztak elő hasonló célokra.

— Eljegyzés. Klein Piri, Cluj és Weiss Farkas, fakerskedő, Cluj, jegyezek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Razzia Clujon. A clujai rendőrség bünygi osztálya tegnap éjjel razziát tartott a város területén, amelynek során végigátgatták az összes külleki kocsmákat és lebujoztak, főleg az állomás környékén, hogy a legutóbb elkövetett sorozatos lopások és betörések tetteszeinek nyomára akadjanak. A razziának szenzációs eredménye volt: a rendőrség 32 embert tartóztatott le, kizárólag rovtomtu beöröket, akik közül sok ellen körözölve van kiadva, lopás, betörés, templomablás stb. bűntetteikért. A letartóztatottak kihallgatása ma kezdődött meg.

— Dr. Peptea György tanácsost nyugdíjazta a városi tanács. Tegnap az a hír terjedt el a városházán, hogy az időközi tanács nyugdíjazta dr. Peptea György városi tanácsost, aki hosszú évek óta állott a város szolgálatában. Aliliólag egy bizonyos hivatalos ügyből kifolyólag történt ez a nyugdíjazás, amely miatt már hetekkel eöb Anca dr. alpolgármester vizsgálatot vezetett az ügyben. A városházán azonban senki nem hajlandó konkrét választ adni a nyugdíjazást illetőleg. Anca alpolgármester úgy nyilatkozott az újságírók előtt, hogy dr. Peptea maga kérte a nyugdíjazást, Buzea alpolgármester, sőt maga dr. Dráganu polgármester viszont semmi felvilágosítást nem adott arról, hogy miért nyugdíjazták a város régi főtisztviselőjét.

Megjelent az

„Zsidók utja”
című képsorozata.

Megrendelhető:

„Cultura”

könyvterjesztő vállalatnál Cluj, Str. Memorandului.

Minden Kép berámázható! Kapható sorozatban és darabonként.

Bolygó zsidó

januári száma a már eddig megismert változatossá és gazdagsággal teli, mely rövid idő alatt nélkülözhetetlenné tette a kitűnően szerkesztett folyóiratot a magyar olvasók közt. A folyóirat, mely tözsdékben is kapható, megrendelhető a kiadóhivatalban Cluj, Calea Reg. Ferdinand 56. Telefon: 972. Előfizetési ár egy évre 110 lej.

UJKELET Legújabb hírek

Deszta raszt megölték?

Az abesszin szenátus elnöke az Olaszországgal kötendő külön megegyezést sürgeti? Seyum herceg külön tárgyalásba kezdett az olaszokkal?

A francia, jugoszláv, görög és török kormányok egyetértének Angliával a szankciók alkalmazásában

Róma, január 23. (Rador). Az olasz lapok haditudósítói, akik közelről követték az olasz csapatokat a déli fronton, részletekkel szolgálnak Deszta rasz veséséről és Neghelli város meghódításáról, ami január 19-én folyt le. Az Uad-Seveli felől érkező olasz oszlopokat erős tűz fogadta, mire azok bekerítő mozdulatokat tettek, míg a tankok és páncélos autók szembetámadták az ellenséget, amelyet szétszórtak. Ezután a lovasság behatolt Neghellibe. Délután odaérkezett Grazziani tábornok is, aki fogadta a lakosság és Gallas-Boroma vidéke törzsfőnökeinek hódolatát. Deszta herceg főhadiszállásán olyan iratok birtokába jutottak, amelyek szerint a rasz által tervezett hadműveletek idegen befolyás és irányítás alatt állottak. Az olasz támadásnak váratlan és gyors volta azonban sikerrel járt. Nagymennyiségű élelmiszer, munició és ruhanemű került az olaszok kezére, amelyek nagyrésze kenyai eredetű. A lovasság megtisztította a környéket és számos foglyot ejtett. A repülők azonnal kapcsolatot létesítettek a hátsó vonalakkal és már másnap megérkeztek a motorizált osztagok. Számos foglyot felhasználnak az utak kiépítésére, mások azonban annyira kimerültek, hogy pihenőre szorulnak.

Uolde Tadi, az abesszin szenátus elnöke tegnap az Olaszországgal kötendő közvetlen megegyezés érdekében beszélt. Nagyszámú tüntető járta be ezután a várost, akik helyeselték Tadi álláspontját. Tadi híveinek száma egyre nő. Seyum herceg attól való féltében, hogy serege Deszta rasz csapatainak sorsára jut, hír szerint közvetlen tárgyalásokba kezdett az olaszokkal.

Nairobi jelentés szerint a Kenyába menekült abesszinok, akik Deszta herceg csapatai, ban harcoltak, azt állítják, hogy a raszt megölték.

Legújabb addisabebai jelentések megerősítik, hogy Gojjam tartomány lakosságának zendülése átértett Pár, Mollega, Jimma és Arussa vidékeire is. Abesszinia délkeleti részeinek lakói, nagyrészt muzulmánok, ellenzékei az uralkodó népfajnak és Deszta rasz menekülő csapatainak katonáit egymásután ölik meg.

Róma, január 23. (Rador). Grazziani tábornok győzelmének híre Deszta rasz felett nagy lelkesedést keltett Olaszországban. Badoglio marsall közleményét és Mussolininek Grazzianihoz intézett táviratát mindenütt élénken kommentálják.

Genfi jelentés szerint Eden emékiratban közölte, hogy a francia és angol kormányok megbeszéléseik során csak annak lehetőségét vitatták meg, hogy mi történne, ha Angliát a 16-ik szakasz alkalmazása során Olaszország megtámadná, de semmiesetre sem merült fel Franciaország északkeleti határainak helyzete. Az illető vezénkarok tárgyalásai a többi tárgyalások következményeképpen zajlottak le.

Genf, január 23. (Rador). A francia, jugoszláv, görög és török kormányok levelet

intéztek a Népszövetség titkári hivatalához, amelyben bejelentik, hogy egyetértének Angliával a szankciók alkalmazásában és a Földközi tengeren nyújtandó kölcsönös segítség kérdésében.

Róma, január 23. (Rador). A Stefani iroda

jelentí Mogadiaciából, hogy Deszta rasz főhadiszállásán talált okmányok bizonyítják, hogy a megal angol konzul (Mega az Abesszinia és Kenya közti határ közelében fekszik), élelmiszerekkel és benzinnel látta el az abesszin csapatokat.

Letartóztatták Ciulley mérnököt Tita Cristescu meggyilkolásának vádjával

BUCURESTI, január 23. A bucuresti ügyészség szenzációs letartóztatást fogatosított. Elrondelte Ciulley mérnök letartóztatását, aki a vizsgálóbíró jelentése szerint alaposan gyanúsítható Tita Cristescu színésznő meggyilkolásával.

A belügyminisztérium fel fogja oszlatni az összes ugynevezett „rohamcsapatokat”

A kormány teljes semlegességet tanúsít és 1500 csendőrt vezényel a mehedinti pótválasztásokra

Bucuresti, január 23. A belügyminisztérium körreiben komolyan aggodnak a különböző politikai alakulatok katonai jellegű szervezkedése miatt. A minisztérium lépéseket fog tenni, hogy elérje az ugynevezett „rohamcsapatok” feloszlását. Ha barátságos uton ez nem sikerülne, a kormány teljes szigorral fogja alkalmazni a törvény rendelkezéseit a rend fenntartása érdekében.

A mehedinti megyei pótválasztással Franzovic közlekedésügyi miniszter, az ottani liberális tagozat elnöke, a következőket nyilatkozta az Adeverulnak: A kormány most sem állított jelöltet, mint akkor sem jött senki, amikor Radulescu-Mehedinti bejutott volt a szenátusba. Ha akkor ez indokolt volt, most még fokozottabb mértékben az, Marius

Vorvoreanu meggyilkolása után.

A kormány teljes semlegességet fog tanúsítani. A belügyminiszter szóbelileg utasította Mehedinti prefektusát, tegyen meg minden intézkedést az incidensek elkerülése végett és teljes szigorral alkalmazza a törvényeket. Eddig 500 csendőrt küldtek a helyszínre, de valószínűleg még 1000-et fognak odaküldeni. En, mint a liberális szervezet elnöke, felhívást fogok intézni híveimhez, hogy tartózkodjanak a szavazástól. Tekintettel a harcban álló személyiségekre, a jelöltek és kortések nagy számára, természetesen tartom azonban, hogy a választások hangulata izgatott. Mégis, a választás elnapolása és a rendfenntartó intézkedések le fogják csendesíteni a kedélyeket.

Ujra a Cagero-ügyről vitatkoztak a kamarában

Hans Otto Roth kijelentette, hogy a romániai németseg nem kacsint a Harmadik Birodalom felé. Calinescu az extrémista terror-szervezetek ellen beszélt

Serdici képviselő sokmillió autópánamáról beszélt a kamarában

Bucuresti, január 23. A kamara mai ülésén újra a Cagero-ügy volt napirenden. Ertul Costinescu dr. iparügyi miniszter válaszolt részletesen Madgearu tegnapi felszólalására. Costinescu miniszter kifejtette a kompenzáció mechanizmusát, elmondta, hogy erre a rendszerre azért volt szükség, mert a külföld más-különbén csak a neki elsőrendűen fontos román termékeket vásárolta volna, mint gabonát, petróleumot, és fűszárut. Csak a kompenzáció segítségével lehetett a külföldi piacot elhelyezni márványt, gyümölcsöt, bort és más, a külföld számára nem elsőrendűen fontos cikkeket. Elmondta, hogy a kormány nem volt semmi kapcsolata a Cageroval. Kompenzációs engedélyt csak a Blocul Importatorilor kapott, de igaz az, hogy Grosz Jenő később feltűnt ennél a cégnél.

Ebben igaz az, hogy két ízben is adott a Cageronak a nemzeti párti kormány működési engedélyt. Különben is a kormány az ügyesség kezére adta Groszt és úgy Grosz Jenő, mint bűnárslal el fogják venni méltó büntetésüket.

— Mi a mi bűnünk? — fejezte be Costinescu — ha Grosz Jenő szélhámosságokat követett el. Madgearu rpsztoliz Costinescunak, kijelenti, hogy 1935 novemberében interpellációt jelentett be a külkereskedelmi rendszerről és kérte, bocsássák rende kezelésére az adatokat. A szükséges okmányok csak ma kapta meg. Kér, hogy interpellációját a jövő hét csütörtökére tűzzék ki, majd kijelenti, hogy Costinescu szavai azért nem állják meg helyüket, mert a Cagero és a Blocul Importatorilor

egy és ugyanaz a cég.

Ezután Hans Otto Roth tiltakozik a romániai németseg meggyanúsítása ellen és visszatartja azt a vádat, hogy a romániai németseg a Harmadik Birodalom felé kacsint. A német lakosság nevében lojalitási nyilatkozatot tett az államnak.

Armand Calinescu erőlyes intézkedéseket követel a jobboldali terror-szervezetek ellen. Serdici képviselő nagy autózsalítási panamát terjeszt a kamara elé, amelyben több nagy autócég volna részes és amelyek következtében sok millió lejjel károsították volna még az államot.

Elindították Londonba a király koporsóját

(Előződik cikkünk folytatása)

Előli halad nyolc gránátos, majd következik az ágyulafette, a király és testvérei fekete ruhákban gyalog, a királyné és hercegnők diszhintókban, a királyi család többi tagjai és a királyi birtok parasztjai. A vonat délben indul el Wolferton állomásról.

Eduárd király egyelőre Yorkhouseban fog lakni, a Saint-James palotában és a Buckingham palotában csak dolgozószobáját rendezi be.

London, január 23. (Rador.) Megkülönböztetett jelentőséget tulajdonítanak annak a ténynek, hogy VIII. Eduárd királyi Dublinban Írország fővárosában is királylyá proklamálták.

Sandringham, január 23. (Rador.) Ma délelőtti 10 órakor a vadörök és erdészek befejezték őrszolgálatukat a király koporsója mellett. A koporsót ágyulafettára helyezték és Wolferton állomásra vitték. A menet élén Forsyts őrnagy, a király kedvenc dudása haladt szívszagot dallamokat hallatva. A koporsó után Eduárd király és testvérei fedetlen fővel haladtak, majd a királyné és a hercegnők, kocsi következtek. A király közvetlen szolgálatát ellátó nemesek, élükön lord Wigram titkárral, az elhunyt király fehér ponnolova, majd az erdészek és a királyi hátsó tagja zárták be a menetet. A vonat 12 óra után 5 perccel indult el Londonba.

A Reuter iroda Dublinból érkező híre szerint Eduárd királyt ott még nem proklamálták királlyá, mert az ir szabad állam alkotmányos hatóságainak véleménye szerint nincs szükség Buckley kormányzó eskütelének megismétlésére, mert amikor hivatalát elfoglalta, nemcsak György királynak, hanem az akkori velszi hercegnek és utódainak is hűséget fogadott.

Maniu zárt ülésen tett vallomást a Cihoski-perben

BUCURESTI, január 23. Ma hallgatott ki a semmitőlőszék Maniu Gyulát a Cihoski-perben. Maniunak zárt tárgyaláson kellett felelnie két kérdésre. 1. Szükség volt-e 1930-ban megkötni a Skofa-szerződést? 2. Az akkori nemzetközi helyzet kötelezőgővé tette-e Romániának az ország fegyverzését?

Lemond a földművelésügyi miniszter?

Bucuresti, január 23. Az Universal szerint tegnap este olyan hírek terjedtek el, amelyek szerint Sasu földművelésügyi miniszter lemondott volna bizonyos miniszterárrsáival való nézeteltérése miatt. A lap fenntartással közli a hírt, mert már több ízben terjedtek el Sasuval kapcsolatban hasonló hírek, mindig alaptalanul.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. Z. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 18. Telefonszám: 8-61.

CENZURAT

On is védekezzen

járványos betegségek ellen

a kellemesen illatosított

Senlaslo

(Szt. László)

fertőtlenítő

szappannal.

Megóvja

fertőzések

Vigyázzon, nehogy utánzatokkal szolgálják ki.